

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félévre . . . 6 . . .
Negyedévre . . . 3 . . .

Bérmertelen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyiltérben minden garmond sor díja 40 fill.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseké: Minden szó után 2 fill.

Petlőnél nagyobb, avagy diszkrétivel, vagy körzettel ellátott hirdetésekért természet szerint minden négyszög centim. után 6 fill. számítottak.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Királyunk születése napján.

Tudod-e, magyar nép, hogy ünnep van máma? Születésnapot ül országunk királya! Tegyük munkánk félre s esedezzünk érte, Hogy annyi kín után boldogság is érje!

Hetvenegy esztendő vonult át felette, Búval és bánattal telisdeden telve: Öröme kevés volt tömérdek a gondja, Nincs az a szenvedés, mit ne szenvedt volna!

Óh, csak nem régiben — jól emlékszünk rája S emlékére úgy fáj ott a szívünk tája! — Oh, csak nem régiben mily bánat sujtotta? Hogy lett hitves-társa gyilkos áldozatja!?

S néhány évvel előbb egyetlenegy fia Mily gyászos halált halt? — Szörnyű tragédia! S még előbb hogy mult ki szeretett, jó öcsöcs? Borzasztó! A szívünk facsarodik össze! . . .

S még hány balság érte? A sors hogy üldözte? Annyi sok csatában mennyi lett a veszte!? Mást már ennyi csapás megtört volna régen, De ő egyre bizott Isten kegyelmében!

Óh, boruljunk térdre! Küldjünk imát érte, Buzgó áhitattal föl a magas égbe! S kérjük a nagy Istent: áldja meg királyunk, Mindazzal a jóval, a mit mi kívánunk!

Áldja meg, áldja meg mind a két kezével: Soha nem változó üde egészséggel,

TÁRCA.

Hogy ebédelnek a királynál?

„Mehetné a király is!”

Gyakran hallani ezt a kifejezést, vagy ennek a párját vidám magyar ebédeknél, ha egy-egy új ételbe kóstol bele a vendég. Illik is azonban valami ilyesfélét mondani, mire a háziasszony mentegőzni kezd, hogy bizony így meg amugy jobb is lehetne. Neki szabad a magát ócsárolni, más bajba kerülne, ha tenné.

Aztán jó a következő étel. Természetesen ez is pompás. A vendég meg újra entuziaszmussal kiált fel:

— Ferenc József mit eszel? Ilyet bizony nem eszel!

A királyt emlegeti a magyar ember mindig, unos-untalan, ő róla a kar tudni mindent: hogy él? hogy eszik? hogy alszik? A szakács művészet nagy korifeusai folyvást közgyűlést tartanak, hogy a gurmaudéria remekeivel szolgáljanak.

Boldog is aki a király asztalánál eszik. Csakhogy ez nem könnyű. A meghívandó vendég keresztül megy előbb a főudvarmester és a miniszterelnök kritikáján. Ha a király utazik s vidéken van ebéd, ott a helyi honorációrok is megjelenhetnek, csakhogy ez korántsem udvari ebéd.

Az udvari ebédek is különféle osztályzatok: diszebédek, családi ebédek, bizalmas ebédek, kis ebédek, ebédek hölgyekkel és hölgyek nélkül. A legfelsőbb udvar budavári ebédjeire

Jó tanácsadókkal, hűséges hű néppel, Békés uralommal, „hírrrel, szerencsével”!

Szálló alkonyat és hajnal hasadása Királyunkat mindig csak örülni lássa! Legboldogabb ember ő legyen a földön, A míg él, a sirig — örökké-örökkön!

(Varannó.)

Kerekes Pál.

A király születésnapja.

Sátoralja-Ujhely, aug. 18.

(*) Koronás királya felséges névünepét üli ma méltó pompával a hű magyar nemzet.

Azok az imádságok, melyek minden valásfelekezet templomában a mindenség bölcs kormányozójához emelkednek fel ma azért, hogy bő áldását esdjék a legalkotmányosabb fejedelem fölkezt fejére: nem valamely hivatalos szertartásnak üres, hideg szólamai, hanem a nemzeti közérzésnek ünnepies nyilatkozattételei.

Természetes és örvendetes jelenség ez. Nem lehet másképp, mert csak megpecsételése annak a zavartalan, állandó együttérzésnek, mely a lovagias nemzetet lovagias királyával összekapcsolja.

Kölcsonös becsülés, őszinteség a szeretetben, nem szolgálai hódolat, hanem rendületlen hűség az alkotó elemei a speciális magyar loyaltásnak.

Nemzeti közérény ez, eleven és becses része a magyar közszellemnek, mely valahányszor alkalom kínálkozik, szóban ugy,

a meghívókat magyarul bocsátják ki, még akkor is, ha tulnyomó részben Budapesten időző osztrák delegátusok hivatalosak. Aranyos szegű fehér lap a meghívó, egyszerű, se sas, se korona sincs rajta. Az alján jelezve van, milyen ruhában jelennek meg az urak, esetleg a hölgyek, leginkább frakk, rendjelekkel s a hölgyek kivágott ruhában ékszerekkel. A meg nem jelenést a főudvarmesteri hivatalban igazolni kell.

Az ebéd napja előtt a meghívott névjegyet hagy a magyar főudvarmesternél. Elkészni nem szabad, idő előtt jönni nem lehet. Egyszer Matlekovics Sándor volt államtitkár érkezett akkor, mikor az ebéd folyt. Ha valaki elkésik, jobb, ha el sem megy, de másnap okát adja a főudvarmesternél.

Valamivel öt óra előtt (rendesen ekkora szól a meghívás) körülbelül egy időben hajtának be a fogatók a várudvarra, hol magyar portás nyitja és csukja a kocsiajtót, odakiáltván a kocsisnak:

— Hat óra tíz perckor vissza!

Összesen egy óra tízpercig tart az ebéd s legfeljebb tíz percet módosul. Néha a király pár perccel tovább tart cerele-t.

A meghívott a testőrök sorfala közt halad fel abba az épületosztályba, ahol az ebéd lesz. Legelőbb egy nagy előterembe nyit, melynek egyik asztalán piros színű kártyalapok hevernek. Mindenki előkeresi a neki szót. S erről tudja meg, hogy ki a szomszédja: „Nagyságos X. képviselő ur sziveskedjék az asztalnál jobbról nagyságos Y. képviselő ur mellé ülni”.

Az előteremből, mely tele van a magyar népéletre vonatkozó festményekkel, egy szalon-

mint tetteben, megtalálja a neki megfelelő, fontos és tiszteletre méltó formát.

Nincs arra szükség, hogy ez a vérünk ké vált tulajdonság tüntetően parádézzék.

A szent korona hagyományos varázsa új fényt, tartalmas erősséget nyer azoktól a magas uralkodói jelességektől, a mik királyunknak kétségtelenül első rangot vívtak ki korunk összes élő monarkái között.

Ezt a dicsőséges tényt ismeri és nagy-rabecsüli a kurtoazi ez alakja iránt kiválóan fogékony magyar nemzet.

Nem hiába ruháztak fel bennünket jó-akaró barátaink a par exszellánsz „lovagias” jelzővel: büszkék vagyunk arra, hogy ez a mi kitünő nemzeti jellemvonásunk a koronás király személyében domborodik ki legméltóságosabb tökéletességével.

E lélekközösség, mely kiterjed a gondolat s az érzélem egész világára, egyszerűsmind drága biztosíték nekünk arra nézve, hogy semmiféle sötét akna-munka nem képes megtéveszteni a legalkotmányosabb király természetes érzékét, bölcs itéletét a hű magyar nemzet igazi aspirációi felől.

Őfelsége már számtalanszor adta nehéz időkben ragyogó bizonyosságát annak, hogy bir azzal az Isten kegyelméből való uralkodói tulajdonsággal, mely a haza javának biztos felismerésére képesít, s épp azért soha nem kerülhet ellentétbe a nemzeti törekvésekkel, hanem épp ellenkezően mindenkor ő az első, ki azokat felségi akaratának megnyilatkozásával szankcionálja, győzedelmes megvalósuláshoz vezérli.

ba nyitnak a vendégek s felállnak két sorban azonnal olyan rendben, amint az asztalnál következnek. Pontban 5 órakor megjelenik a király huszárezredesi ruhában. Megáll, mintha lába gyökereznék s halkán szót vált a szolgálattelvő kamarással:

— Minden rendben van?

— Igen főltség!

Aztán katonás léptekkel megindul, anélkül, hogy vendégeire ügyet vetne, a szomszéd terembe, melynek szárnyas ajtai mintegy varázslatra maguktól látszanak előtte feltárulni. Ez rendesen a rózsaszínű terem. Kiesiny, formás ebédlő, mely mintegy 25–30 vendégre alkalmas. Az asztal ezeregyéjszakai látványt nyújt gyönyörű virágdiszeivel, főlleges kristályvegeivel, arany és ezüsttállaival, híres cukorrományaival.

A király leül a közepre s egy szempillant alatt mindenki helyet foglal. Cilinderek, csákok az asztal alá kerülnek. A felszolgáló személyzet kínál csodás tanultsággal s ügyességgel. Csupa jól táplált, izmos, marcona vén szolgálk, termetre, arera gondosan megválogatva, mint Frigyes király testőrei. Szinte minden vendégre esnek egy, de nem mindnyája szolgál fel. A munka fel van osztva köztük.

Vannak ételhordók, pinceszterek — ezek csak töltögetnek — aztán asztalmesterek, a kik felügyelnek és eszökben tartják a sok apróságot, a mit a főasztalmester előírt. Így az egyenes sort, melyben a vendégek ülnek s ha valaki küllebb ül, halkán figyelmeztetik:

— Bellebb kérem, egy kissé!

Ugy tesznek, vesznek, jönnek, mennek, mintha valami természeti törvények szerint mo-

Ennek tudata teszi bensővé, hagyományossá és minden csillogás nélkül is magasztossá azt az ünnepnapot, melyet a hű magyar nemzet királya felséges nevének szentel.

Azért kiáltunk e napon, királyunk felséges névünnepe, egyesült szívvel, egyesült érzéssel:

Éljen a király!

„Lelje népe boldogságán örömet — hír, szerencse koszorúzza szent fejét!”

Az amerikai kivándorlásról.

E cím alatt két közleményt is kapunk és adjuk őket sorban, a mint következnek:

I.

Két, hazafiasság sugallta derék cikkelyben világitotta meg Zselvay Bogdán az Amerikába folyó kivándorlás kérdését a „Zemlén” legközelebbi számaiban. Tapasztalatai sok helyt alaposak, javaslatai a baj orvoslására ügyesen választottak.

Egyben még sem ütötte fején a szöveget. Tévedett akkor, midőn állítja: „Helytelen megvilágítása az is a dolognak, midőn szertelen fényűzést, költségeket látunk népünkkel az amerikai dollárok segítségével.”

En úgy hiszem, hogy mindenki, a ki e kérdéssel foglalkozott és foglalkozik, Zs. B. úrnak ezt az állítását nem írja alá. Mert hisz nemzetgazdák, írják a fényűzést és költségeket, mint szörványos jelenséget, a kivándorlottak és családjainkál tapasztalhatták és tapasztalják. Így Hegedűs Loránt dr. „A magyarok kivándorlása Amerikába” c. műve 22, 65—69. lapjain is említi, s a „Bodrogközi Rigólatka Kalács” című, az amerikai kivándorlási láz enyhítését célzó szerény művecskémben is nem légből kapott dolgok azok, mik az Amerikából érkezett dollárokról s az itthon maradtak által itt-ott üzött cifrákodásokról és szertelen költségekről szólnak.

Író fenti állítására eddigelé rácaféolt az élet ezer és ezer példája, esete. Örömmel kell azonban közreadnunk azon jelenséget is, hogy úgy az életosztón, mint a társadalom szóval, tollal lelkes harcosainak, vezéreinek kitartó munkája folytán kezd népünk a „sok pénz” mámorító érzéséből kiocsudni, jobb észre térni.

Megengedem, hogy t. irótársam és k. kollegám vidékén már régebben beállt ez az állapot; mert, hogy fiaimnak azon vidéken elfoglalt tanítói állásuk révén ott is megfordultam, hallottam ott az Amerikából jött pénz okos felhasználásáról. Földet vesz Töke-Terebes táján importált pénzen a pór. s ezért arrafelé, a föld ára holdanként 800 korona. Ez a helyes állapot erre felé, magyar népünkkel, kik csak az utóbbi években vándoroltak ki, csak ezután, ha a „maga kárán tanult” fog bekövetkezni. Most még a „sok pénz” mámorító hatása alatt áll; még nem telt el a keleti fajt jellegző csil-

zognának, se lassabban, se sebesebben, bizonyos matematikai pontossággal és szabályossággal történik minden. Nesz, esőrömpölés nincs, pedig szédítő sebességgel megy a tállás, kiszolgálás. Észrevétlenül tűnik el poharad, pedig még nem itad meg fölséges burgundi vagy rajnai borodat, a melyhez fogható egy király pincéjében sincs, észrevétlenül termett helyébe másik. Hogy mikor vitték el azt és mikor hozták tele ezt, föl nem foghatod, szinte boszorkányság, akár csak az Aladin csodalámpájából előhozott szellemek sűröngének forognának égreindító komolysággal és grandezzaival.

A király csak némelyik ételből eszik s halkan felváltva társalog bal és jobb szomszédjával. Igen ritka kitüntetés, ha egy messzebb ülőhöz átszól s nagy vidámság jele, ha társalgása oly általános allüöket vesz fel, hogy abban az egész környéke részt vehet. A király környéke többnyire egyformán fest. Vele átel- lenben valamelyik főhadsegéde ül, mellette jobbról az esztergomi érsek, balról a miniszterelnök, ha mind a ketten jelen vannak. De néha egy sincs ott s ekkor az aranygyapjasok megelőzik a belső titkos tanácsosokat, a belső titkos tanácsok a császári és királyi kamarásokat, aztán jönnek az egyszerű képviselők s az asztalvégeken az apróbb udvari alakok. A miniszterelnök rangban csak a primást nem előzi meg és az Eszterházy-hercegeket, a kikben valami kis ingrediencia van a szuverénekből. De sajnos, az Eszterházyak közügyekben s a budai politikai ebédeken nem fordulnak meg. A szakminiszterség nem sarzsí az udvarnál s ha valaki régebb belső titkos egyszerű képviselő, megelőzi a ki-

logással, vagyis, mint a gyermek a esillogó játékszerrel, nem töltötte kedvét. De máris akadnak egyesek, kik másképp gondolkoznak, s vagyonba fektetik az Amerikában szerzett pénzüket.

Egyik-másik állításom igazolásául felhozom, hogy az „amérikási menyecskek” mit beszélnek. Az egyiknek ura, a ki itthon igen szerény ember volt, így ír: „...ha látnátok most engemet, úgy néztek ki, mint B. F. (itt megnevez egy magyar középosztálybeli urat) jobb posztóruha van rajtam, húst is többet eszek, mint ő...”. A másik, kubikos napszámos, így ír: „...ha látna most engem otthon a pap, meg a tanító, mikor felöltözök, hamarabb lekaptam előttem a kalapot, mint én ő előttem...”

Ezek irnak így, a kiknek gyermekei rongyban járnak fel az iskolába. Tessék kihüvelyezni ebből a lélektani motivomukat.

Ezek a fényűzésre hajló alakok, ismétlem, ritkulnak ugyan, de még mindig elég számmal vannak, kik az utazásra mindenből kifosztott család anyjának először is 3—4 selyemkendőt küldenek, azután, ha az első pénzzállítvány megjön az ifju asszony-népnek, akkor meglesi, hogy a helybeli birtokos úr feleségén milyen kelméből van az ünneplő és addig járja a városban az üzleteket a menyecske, míg ugyanazt a kelmét megveheti szoknyának. Selyem, bársony-pruszlikjával 100 és 100 asszony közül kismérhetni vasárnaponként az asszonyokat, kiknek férjeik Amerikában, négykézláb a föld méhében járva, nyögve ássák, furikolják a szentet.

Ezért sürgeti Hegedűs Loránt dr. a kivándorlások alapos tanulmányozásáról tanuskodó könyvében (a 22. lapon) hogy: „szükség van itthon oly törvényszerű szervezetre, mely a hazatérő pénzt a kivándorlók, vagy azok családtagjai javára tőkésíti, hasznosítja, ezáltal lehetőségig megakadályozza azt, hogy az amerikai pénzek ne oda folyjanak, a hol most tűnik el egy részük: a csapszékbe...”

Még Magyarország krumplitermelését nem disznók és ökrök hizlalására, hanem testet-lelket öltő pálinka gyártására fordítják; míg a pálinka rovására a sör és borforgászat erkölcsi és anyagi előnye állami vagy bárminemű hatalommal a néprétegek tudatába beplántálva, gyakorlatilag átvive nincs: addig a magyar „rút szibarita váz” lesz és kivándorlásra hajló nép marad.

Enyhíteni, gyógyítani kell a bajokat iskolai, egyházi, társadalmi uton és pedig gyorsan!

Vegyenek példát egyes vidékek művelt társadalmi körei a „Bodrogközi jótékony nőegyesület” példájából, mely önerejéből, vezető lelkes nők önfeláldozó munkájával, mélyreható szamaritanus, műveltségterjesztő munkában találja fel hazafias, boldogító körét.

Néptanítók és lelkészek! Támogassátok az anyagi lelkeknek honunk gényusa sugallta munkáját.

Ha fásztó pályátok röges utain segítség- tekre jönnek, hintsétek virággal utjaikat!

Minden vonalon: enyhíteni a bajt; tanítani és Istenhez emelni a népet — akkor szünni fog a kivándorlás!

(A.-Bereczki.)

Berecz Károly, id.

rály asztalánál a ministert. Így van ez a püspökökkel is. Püspökök nélkül nem igen szeret étkezni a király, de a spanyol etikett szerint ők is igen messze esnek rangsorban, ha nem egyszerűen belső titkosok.

A gyors kiszolgálást a rendes gravamen az udvari ebédek ellen. Mikor már éppen megkedvel az ember valami bort, egyszerre eltűnik, az embernek nincs ideje élvezni; az ételnek, a legéde- sebb falatnak is legott lába támad, ha egy kicsit félre pillanatsz, vagy a szomszédodnak fel- lész. Sietnek, rettenetesen sietnek. Mintha a tatár kergetné ezeket a lakájokat! Különösen kár kár a borokért, a melyekbe nem lehet el- merülni, mert kétszer nem öntenek egy fajtából. Pedig a király borai párjukat ritkítják a vilá- gon. A gránátpiros „vágúhelyi” veri Burgundiá- nak minden borát, a „johannisbergi” pedig cso- dalátraméltó. Az olvasztott aranyzin tokaji ki- kerül a saját hegyaljai szőlőiből. A pezsgőből a „Moet Dhandon”-t szervírozzák, a halványzöld „Chaby” fölséges zamatja tündéri ködbe von min- dent, a szöke „Chateau Yquem” úgy hat, mintha paraszt innék az ember. És mindezekkel úgy sietnek, de úgy sietnek.

Hanem hát a sietés ellen is van orvoság; a sietés; sietnek a vendégek is inni. Wekerle például mindig megitta a mellette ülő bornem- iszsza Josipovich poharaiból is a borokat, s álta- lában olyan nagy hire van a király borainak, hogy mindenki igyekszik kivenni a maga részét. Az udvari lakájok meg ekképpen jellemzik a két udvartartást:

— Bécsben többet esznek az urak, Budán többet isznak.

II.

„Pérez a lelke mindennek.”

Miután az amerikai kivándorlás várme- gyénk területén napról-napra mélyebb és mé- lyebb nyomokat hagy maga után, nagyon is itt volna az ideje annak, hogy e felette nagy fon- tosságu kérdés sikeres megoldásának a nyitja végre valahára megtaláltassék; mert különösen várme gyénk ama sivar részeiben, hol a termé- szet mostohasága a mi szerény igérvü népünk- től elvonta a mindennapi kenyeret; ott ma már ugyszólván kiirthatatlan gyökeret vert az ame- rikai kivándorlás.

Es éppen ezért ezeken a helyeken az ame- rikai kivándorlást papíron sem tintával, sem nyomdafestékekkel megakadályozni nem lehet.

Várme gyénknek ama részeiben, hol a ki- vándorlás meggyökeresedett, ott hiába jósolunk a népnek a mostaninál boldogabb jövőt, mert itt a nép fásult szívéből már rég kiköltözött e tekintetben a hit, remény és bizalom.

E nép az ő egyszerű természetes eszével is úgy gondolja, hogy jobb ma egy veréb, mint holnap egy tűzök.

Hazafiatlansággal sem vádolhatjuk azt a szegény népet, mely a kényszer hatalma alatt cserélte fel a koldustarisznyát a vándorbottal.

Bár szánakozunk felettük és fájjaljuk is elvesztésüket, de azért rajtuk mégsem tudunk segíteni; nem tudunk, mert mi is szegények va- gyunk, mert mi csak bukácsolva járunk az élet hullámzó tengerén.

Azonban addig is, míg eljő az a „jobb kor,” mely után felvidéki népünk régóta epedez: *legfelebb annyit tehetnénk, hogy szigoruan korlátoznánk a bevándorlást és nem engednénk meg, hogy a beözönlő hazátlan jövevények e szegény nép veréből táplálkozzanak.*

Azt hiszem nem mondok újságot, ha azt állítom, hogy a *bevándorlás épp oly káros hazánkra, mint a kivándorlás*; mert addig míg a kivándorlottakban jó munkaerőt veszítünk, addig a bevándorlókban többnyire vagy agya- furt spekulánsokat, vagy dologkerülő csavargó- kat nyerünk. Kivétel itt is van ugyan, de oly elenyésző csekély számban, hogy az ugyszólván alig érdemel említést.

Megfeszített erővel kellene tehát oda hatni, hogy az a tátongó két nagykapu, melyen át népünk kivándorol, s melyen az idegen csöcsé- lék bevándorol, mihamarabb bezárassék!

Az utóbbit könnyű szerrel bezárhatja maga a hatalom; míg az előbbi a nép jólétével önként is bezárul.

Addig a míg a két kapu nyitva áll: addig nem lesz boldog a magyar soha!

(Sztropkó.)

Unghváry Ede.

A Lónyay grófok deregnei levéltáráról.

Régebben terveztem, hogy a Lónyay grófok deregneilevéltárát meglátogatom. Két szempont ösztönzött erre. Az egyik, hogy a család egyik nagy alakjának, a XVII. században élt Lónyay Zsigmondnak életéhez gyűjtöm már jó ideje az adatokat, a ki korának körülbelül volt oly alakja, mint a mi korunknak Lónyay Menyhért gróf, a kiről maga Zsilinszky mondja, hogy pro-

Hátha még ott hagyná őket egy kicsit „tischlizni” a király. Akkor látnák majd: len- ne ott még tán tószta is. De, sajnos, örülten ro- han az idő s mikor már legjobban meg volna vetve a bor ágya a sok pompás raffinemánnal készített és tálat ételekből, melynek nevei ismer- tetlenül pajkoskodnak a francia ételklap mosolygó betűiben: akkor egyszerre megjelennek a szép kis porcellánészék a mokkaakávéval, melylyel a szultán látja el öfelségét, kinek mindössze egy pár hold olyan földje van, amin igazi mok- ka terem; abból a kereskedésbe egy szem se megy, legfeljebb ajándékba küld a barátságos fejedelmeknek s azt se nagyon bőven, mert nem telik. Szóval: megjelenik a mokka s már egy- idejűleg tölti a másik lakáj a konyákat, hogy a hirtelen fölhörpintett kávé után még ezt is le- nyelhessék a fűgébek.

Hamar, hamar, akinek a kávéja, konyákja kedves, mert a király már felhajtja az övét s a lakájok mintegy vezényszórra egyszerre le- nyulnak az asztal alá — ivbecsavarodó széles hátaikon megfeszül a himzett sötét frakk — s fölemelvén onnan a vendégek kalapjait, a mar- kukba nyomják, jeléül, hogy rögtön távozni kell az asztaltól. O felsége türelmetlenül tekint szét, míg az utolsó kalapot is átveszi a gazdája, ekkor feláll, mire — vélnéd madarak rebbenése — a vendégek is felállnak s a távozó királyt követik a szomszédos szalonba, ahol a szivarok vannak és ahol a „cercle” lesz.

A király szivarjai nem a legjobbak, hanem a mahagoni skatulya a konzolasztalkán remek. A dobozban virginia és hatkrajcárosok barát- koznak.

Folytatás a mellékleten.

totypja volt Lónyay Menyhértnek. Ugy gondolkoztam tehát, hogy politikai levelezéseit, melyekre kiválóképp volt szükségem, a család levéltárában feltalálom, mivel azok mostanig sincsenek kiadva; egyáltalán pedig a Lónyay Zsigmondra vonatkozó adatok összegyűjtésével némi csekély szolgálatot véltem tenni prot. egyházunknak és a történeti irodalomnak. E nagy ember élete és működése, ugyanis, még most sincs kellően méltatva. De másfelől úgy vélekedtem, hogyha e tekintetben célt nem is érek, lehetetlen, hogy kutatásom teljesen eredménytelen legyen, mert tudtam, hogy a család az első foglalású családok közé tartozik, tagjai mindig fontos szerepet vittek hazánkban, az ily családok levéltárában tehát kell lenni egy esomó történeti anyagnak, talán a becsesebbek közül is. Habár közvetlen törekvésem célt nem ér is — mint a méh a változatos virágu mezőkről — én is hazatérhetek egy-két virággal. Ugy gondoltam végül, hogy e levéltár nincs kiaknázva. Neves történések, mint Deák Farkas, időztek ugyan Deregnynön, de, mint tudom, inkább a család körében való szórakozás végett.

Tervemet a mult hetek egyikén valósítottam meg s pár napot a deregnei levéltárban töltöttem, az érdemes család tagjai meg nem hálálható szíveséggel nyújtottak eszközök törekvésemhez.

Most, a mikor itthon vagyok és soraimat az én csendes parókhiámon papírra vetem: egy gondolat, egy érzés tölt el, hogy napi szakadatlan és fáradozó kutatásom nem volt meddő. Közvetlen irányban egy lépésre sem haladtam ugyan, mert a Lónyay Zsigmondra vonatkozókból semmit sem találtam — úgy veszem észre, hogy e férfiu iratai, vagy a feleszi, vagy a pozsonyi káptalan levéltáraiban vannak — de másfelől temérdek b. anyagot leltem más irányban, bár bizony rövid időem alatt a levéltárnak csak egy részét kutattam át.

Mivel az érdemes grófi család oly szives és oly bizalmas volt irányomban, hogy nem lévén időm az összes anyag lemásolására egész nyaláb iratot bocsátott rendelkezésemre, majd lesz időm — ha Isten éltet — ezeket a különféle folyóiratokban is közölni.

Most csak tájékozásul a deregnei levéltár gazdagságára vonatkozólag felemlitem, hogy találtam egy *kuruc naplót*, melyet egy II. Rákócziával és társaival bujdosó hazafi vezetett; kezdődik 1711-től, magában foglalja 7 év eseményeit. Körülbelül 50 iv kézirat. Tudtommal soha sem lett kiadva. Találtam több eredeti levelet II. Rákóczi Ferencről, Beresényitől, Lónyay Annától, Kemény erdélyi fejedelem özvegyétől. Galambos Ferencnek, Deregnő egykori urának, Rákóczi bizalmas emberének több levele jutott kezemhez. Felfedeztem az 1805-iki nemesi felkelésre vonatkozó több okmányt és levelezést. Művelődés szempontjából igen becses számos végrendeletet a XVII. és XVIII. századból. Szemere Pál egy érdekes, eddig kiadatlan költeményét, Kazinczy Gábor német leveleit élete végső éveiből. Budai Ezsaiásnak, a nagy történésznek, egy Lónyay Gáborhoz, Ung és Bereg egykori adminisztrátorához, s a sárospataki főiskola főgond-

Ófelsége kérdései igen kimeríttek s ha olykor egy-egy kérdezt az udvari boroktól felvillanyozva talán többet akarna mondani, mint a mennyit lehet, a király tovább lép a következő alakhoz. Az időjárás, a termés, az országgyűlési teendők kerülnek szóba. A volt katonáktól megkérdezi a felség: melyik ezredben szolgáltak? egy-egy nevesebb írótól: min dolgozik most? stb.

A király az ebéd utáni szerkelenél még a minisztereivel is csak lappaliákról beszél. A legkorrektebb „gentleman“ Európában, aki maga fölött is tud uralkodni. Mindent a maga helyén tesz, mindent a maga kellő formájában. Egyetlenegyszer gyanakodtak delegációsális fogadtatás után, midőn Bánffyval kissé félreállva a társaságtól, hosszasan beszélgetett s kétszer is kezet fogott vele bizonyos időközökben.

— Sokért nem adnám, ha hallhatnám, miről beszélnek, — mondá egy kíváncsi delegátus.

— Nagy dolog lehet.

Később aztán erről is kisült, mi volt: Bánffy kiválógatta nagy firtásokra.

Hát a király bizony azt kérdezte tőle:

— Ön még mindig köhög?

— Már én így köhögök, felséges uram, holtig.

— Kivánom, hogy még igen soká köhögjön.

Azt se kell hinni, hogy a király kérdéseire a kérdeztettek mindig úgy válaszolnak, a mint a feleletek a lapokban megjelennek. Sok szellemes mondást gyártottak már utólagos engedelem mellett,

(H-s.)

nokához írott levelet, mely egyháztörténeti szempontból érdekes.

A diplomatikai csoport azonban a legbecesebb. Okmányok és diplomák vannak száz számba 1325-től egész korunkig. Itt is számos följegyzést tehettem volna; de megvallom, hogy a legrégibb diplomák olvasása és értelmezése terén nincs elég jártasságom. Majd akad olyan is, a ki e csoportra is ügyet vet. Most, a mikor Zemplénvármegye történetéhez gyűjtetek az adatok, ez anyag felhasználása is megérdemelné a fáradságot.*

Végül megalítem, hogy a deregnei levéltár valaha két izben is volt rendezve. Találtam ugyanis egy egész régi és egy újabb protokollumot. Az első kötetlen, az utóbbi két vas-kötetben. A protocullum „fasciculus“-okra hivatkozik, de sajnos ezek a fasciculusok valamely kéz dulásának nyomait viselik magukon, mert a jegyzékből alig található meg az iratesomók vagy azok tartalma össze-vissza hányatott. Számos kötetből állanak *Graven* Lajosnak, az egykori lengyel menekült főúrnak, később a Lónyayak jószágkormányzójának lengyelül írt politikai kéziratai. Ezekre a lengyel tudományos Akadémia vethetne ügyet.

En rendkívül örülök, hogy pár napot kedvtelémnek szentelhettem, közvetlen forrásból merítvén.

Péter Mihály.

Vármegyei ügyek.

Hadik Béla gróf, mint elnöklő főispán f. hó 12-én d. e. 9 órakor mutatkozott be a t. vármegye közigazgatási bizottságnak. Főispáni elnöki székéből igaz és benső örömmel üdvözölve a kb. tagjait, egyszersmind a közügyek intézésében szives támogatásukat kérvén: a maga részéről kijelentette a főispán, hogy reá nézve a mai alkalommal kezdődik a munka korszaka, de egytural a kötelesség is, hogy a mit székfoglaló beszédében ígért, beváltsa. Tartalmas, lendületesen elmondott megnyitóját, melyet szavakkal végzett: „Fel a munkára!“ lelkesen megéljeneztek. „A vármegye bölesei és öregei“ együtt a tekintetes közigazgatási bizottság“ nevében *Meczner* Béla kb. tag válaszolt az elnöki beköszöntőre, szive mélyéből üdvözölve új elnöküket, Hadik Béla gróf főispánt, biztosítván őt mindnyájok támogatásról és arról, hogy a mikor e terem küszöbét átlépi, kint hagynak minden párt- és felekezeti elfogultságot; végezetül pedig, élénk eljenzések közt, az ég áldását kérte, hogy siker koronázza a közügyek körül együttesen folytatandó fáradozásait. — Ezután hozzá fogtak a napirendre kitzított ügyek tárgyalásához. — Már e bemutatkozó alkalomnál keliemesen tapasztaltuk, hogy az új főispán szerencsés tapintatu az ellentétes felfogások összeegyeztetésében nemcsak, de, mint mondani szokás, erős kézzel tartja az elnöki gyepőlészárakat is. És kifáradhatatlanul. — D. u. 1/2 órakor jutottunk el az ülés végéhez, melyet a főispánál 20 vendégnek felszolgált ebéd követett.

Kossuth-szobor-mulatság. Szinnán — írja levelezőnk — f. hó 25-én rendezik az első táncmulatságot a vármegye székvárosában felállítandó Kossuth-szobor javára. A bűvészeti előadás megtartására *Tolnai* Simon hírlapíró és kiváló szalon-bűvész, a „Spiritizmus és bűvészet“ című lap szerkesztőjét, kérte fel a rendezőség. A tervezett mulatság rendkívül érdekesnek és vonzóknak ígérkezik; tekintve pedig a cél magasztosságát, bizonyára élénken látogatott is lesz a mulatság és bizonyos, hogy sem erkölcsi, sem pedig anyagi siker tekintetében nem fog kudarcot vallani a szobor-bizottság fáradozása.

A viravai gk. esperesi kerület papsága a papi „corona“ jegyzőkönyvéből kelteztet, a kerületi esperes, mint elnök és a kerületi jegyző aláírásával ellátott alakban beadványt intézett a t. vármegye közig. bizottságához és nagy általánosságban szóba hozván a közmunka-kötelezettség ledolgoztatása, evvel kapcsolatban a vasárnapi munkaszünet meg nem tartása terén tapasztalható visszaéléseket, nemkülönben azt is, hogy a községekben teljesített körjegyzői privát munkák díjazásánál a vármegyei törvényhatóság részéről életbe téptetett díjszabások szem elől tévesztetnek; mindezekért tehát vizsgálat elrendel-

* Fáradság: mellékes; de a ráérő idő: ez az a min múlik a dolog. Szerk.

sét kérték. Hosszas és ismételt ki-kiújult eszmecsere után, melyben az vitattattott, hogy az egyházi és felekezeti iskolai ügyek tárgyalására hivatott „gk. esperesi corona“-nak távolról sem lehet jogköre közigazgatási ügyek tárgyalásával foglalkozni — elfogadtattott végre a főispán indítványa, hogy t. i. a beadványt aláírt két lelkészt „magán panaszos“-nak tekintették, a vizsgálatot elrendelték s annak foganatosításával megbízták az alispánt, oldala mellé kirendelvén a t. vármegye főszámvevőjét is.

Pánszlavizmus, vagy ruténizmus?

Az alispán évközi jelentésében, melyet a f. hó 12-én tartott közigazgatási ülésen olvastak fel, szintén foglalkozott a „Zemplén“-ből ősmert famózus viravai gk. esperességi határozattal, melyben *Felvidéki* munkatársunk a pánszlavizgatásnak arcátlanóságát látta. *Matolai* Etele alispánunk, ki ezt a dolgot a hivatalos ügyiratokból ismeri, nem a pánszlavizmus, hanem csak a ruténizmus tüneteit ősmerte fel a viravai határozatból, bár akár így, akár úgy nevezzük is a tünetet, lehetetlen a felett meg nem botránkozni. Tartozunk vele az igazságnak és nyilvánosságnak, hogy közigazg. bizottságunk is az alispán ítélete szerint minősítette az esetet s mint olyat — tudomásul vette.

Elvi jelentőségű határozat. A sárospataki főiskola tanárai folyamodtak, hogy fizetéseknek az a része, mely nyugdíjaira levonatik, mentessék fel a IV. oszt. kereseti adó fizetésétől. A közig. bizottság f. hó 12-iki ülésén a folyamodásnak helyt adott, a kir. pénzügyigazgató ellenben fellebbezett. Így a kérdés felett most a közigazgatási kir. bíróság fog dönteni.

A közadók befizetése (75,382 K. 12 f.) a f. év július havában annyiból kedvezőtlen volt, hogy 5,409 K. 59 f.-el kevesebb folyt be, mint a mult évi júliusban. Kevesebb a befizetés (8296 K. 05 f.-el) úgy is, ha a f. évi jan. hó 1-től júl. 31-ig befizetett 715,989 K. 03 f.-t hasonlítjuk össze a mult év első felében teljesített befizetéssel. A hátralék azonban most júl. 31-én (1,416,991 K. 04 f.), kevesebb 89,865 K. 64 f.-el mint volt az 1900. évi júl. 31-én.

Hátralékos ebádók. Most, hogy júl. hó 1-ével az ebádó-számadásnak új éve kezdődött az 1900—1. évről befizetetlenül maradt ebádókról szóló kimutatásokat benyújtotta alispánunkhoz a főszámvevő. A hátralék 1—11. számlán összesen nem kevesebb, mint 17,633 K. 89 f. éspedig:

1. A szerencsi járásban:	2477 K 52 f.
A tokaji „	1475 K — f.
Az ujhelyi „	1762 K — f.
A bodrogközi „	3238 K 28 f.
5. A gálszécsi „	1953 K 09 f.
A nagymihályi „	940 K — f.
A varannai „	726 K — f.
A homonnai „	2489 K — f.
A szinnai „	278 K — f.
10. A sztrópkai „	1024 K — f.
Sátorajja-Ujhelyben:	1271 K — f.
1—11.	17,633 K 89 f.

Az alispán intézkedett, hogy a tetemes összegre felszaporodott hátraléknak behajtatásáról gondoskodjanak Ujhelyben is a járásokban is az arra hivatottak.

Az emberegészségügy állapota vármegyénkben a f. évi július hó folyamán rosszabodott. Járványban megbetegedett 760 ember, elhalt 182. A fehér papok „Fejszés-tanyá“-ján, hol egy fedél alatt nem kevesebb, mint 82 (mondó: nyolevankét) gyermek szorong, a vörheny pusztít. Ugyanott 59 a tanköteles gyermekek száma s mert nincs iskola, Helmecekre és Leleszre járnak iskolába, onnan hozták magukkal a vörhenyt is. — Az elmebajosok száma vármegyénkben 315, vagyis minden 8—900 lakos között találhatik egy elmebajos.

Az állategészség július havi állapota vármegyénkben türethetően jó volt; Szt.-Márja határában a kubikosok lovai közt talált takonykóros lovak kiirtattak. — A főszolgabírák utasítottak, hogy a körjegyzőségekhez tartozó kis községekben gondoskodjanak külön külön marhalevel kezelőkről, megjegyeztetvén, hogy lelkészek és tanítók a kezeléssel meg nem bízhatók.

A közforgalom ugy az állami, mint a törv. hatósági közutakon akadálytalan volt az elmúlt július hó folyamán is egész vármegyénk területén. — A kir. államépítészeti hivatal személyi és dologi járandóságainak évi átalányául 6000 K. összeget hozott javaslatba a közig. bizottság.

Elemi károk. Vármegyénk területén ebben az esztendőben 23 község szenvedett nagyobb elemi károsodást.

Árvaszékességük tevékenysége. A t. vármegye árvaszékéhez beérkezett az elmúlt július hó folyamán 3154 ügydarab, melyből elintézték az eladók 2319 db-ot; Sátoralja-Ujhely r. t. város árvaszékéhez ugyanakkor beérkezett 158 ügydarab és 17 hijával elintéztetett. Így a két árvaszék hátraléka együtt: 352 ügydarab.

Amerikába kivándorolt az elmúlt hó folyamán vármegyénkben 142 egyén, visszajöttek: 83-an. A Gácsországból bevándorlók közül a homonni járás területéről kitoloncoltatott 11 egyén. Itt említiük fél, hogy a sátoralja-ujhelyi kir. ügyészség a múlt év folyamán több mint 6000 (hat ezer) olyan folyamodás felett adott véleményt, a mely folyamodásokban Amerikába szülő utleveleket kértek.

Rablétszám volt július 31-én a sátoralja-ujhelyi kir. törv. sz. börtönben 261, ebben elítélt rab 245. Az elpusztult szőlőterületek felújításával foglalkozó rabmunkások létszámának fokozása érdekében feliratot intézett közleg. bizottságunk az igazságügyi kir. miniszterhez.

Hirek a nagyvilágból.

II. Vilmos német császár meleg hangú sürgönyben üdvözölte *Fejérváry Géza* br. honvédelemügyi m. kir. ministert ötven éves katonai szolgálatának örömmünnepe alkalmából.

Ferdinánd bolgár fejedelem „baráti érzelmeinek zálogául“ *Fejérváry Géza* br. ministert a katonai érdemrend nagykeresztjének adományozásával tüntette ki.

Kina és a nagy hatalmak képviselői aláírták a békeséglevelet, mire a francia csapatok is kivonultak Pekingből és visszabocsátották a császári palotát és kincseit az uralkodó család rendelkezésébe.

Kitoheuer tábornagy Dél-Afrikában kiáltványt intézett a harcban álló bürokokhoz, hogy szept. hó 1-éig tegyék le a fegyvert. A kik tovább is harcolni merészkednek, nem tekintetnek hadviselő félnek, hanem lázadóknak és ha az ángolok kezébe jutnak, irgalom nélkül ki fognak végeztetni.

Crispi †. Nagy gyásza van az olasz nemzetnek. Amitől rettegett, bekövetkezett. *Crispi*, ismételt volt miniszterelnök, a nagy államférfi, az olasz nemzeti egységnek egyik leghatalmasabb eszű megteremtője, elhunyt. Katonai nagy pompával temették. Királya, nemzete, velök együtt a magyar is, őszintén gyászolja.

Hirek az országból.

Fejérváry-jubileum. A hét eseménye az országban, mely maga iránt felköltötte a nagyvilág figyelmét is, az 1884. évi október havától mindmáig m. kir. honvédelmi miniszternek, *Fejérváry Géza* bárónak, f. hó 15-én Budapesten nagy fényvel megünnepelt katonai jubileuma. A miniszter tábornagy most töltötte be katonai szolgálatának ötvenedik évét. Ebből az alkalomból a m. kir. honvédség vezérkarát *József főherceg* főparancsnok vezette a jubiléum élé, s üdvözölte hazafias szellemű szép beszéddel. Ófelsége a király hosszabb levélben adott kifejezést kedvelt miniszterre és kipróbált hűségű vitéz tábornagyra *Fejérváry* br. kimagasló érdemei iránt érzett nagyrabecsülésének, egyszersmind a Szent-István-jeles rend nagykeresztjével ékesítette fel.

Az 1848-49-es honvédek „életüknek végső korszakában“ testületbe szedődve nagy küldöttséggel tiszteltek *Fejérváry* br. jubileumának „dicső ünnepén“.

A honvéd-menedékház hat agg honvédből álló küldöttséget menesztett *Fejérváry* br. üdvözlésére.

Árpád-hadihajó. Az osztrák-magyar hadi tengerészetnek a honfoglaló Árpádról elnevezett hatalmas új hadihajóját szept. 11-én bocsátják vízre a trieszti hajógyárból.

Különfélék.

Szent-István-napja. A jövő hét kedjén nemzeti ünnepet ülünk: *Szent-István* első dicső királyunk nevenapját. Sátoralja-Ujhelyben a nagy napot, a mely a római katolikusok búcsúnapja, ez idén is a szokott fényvel és pompával fogják megünnepelni. Az ünnepi misét ez alkalommal *Katinszky Geyza* plebános fogja tartani fényes segédlettel.

A király születésnapja. A mai napon ünnepet ül az egész ország. Dicsőségesen uralkodó jó öreg királyunk születésének 71-ik évfordulóját ünnepeljük, minden magyar szívvel azzal a forró kívánsággal, hogy a legszeretettebb uralkodót a Gondviselés, népei boldogi-

tására igen igen soká éltesse. A róm. kat. templomban ma d. e. 9 ó. hálaadó istentiszteletet tartanak, melyen az összes polgári és katonai hatóságok testületekben vesznek részt.

Királyi adományok. Ófelsége a királyi kabinetirodája útján és főispánunk közbenjárásával, *Legeza Irén* klenovai g. kat. lelkes részére 100 kor., özv. *Havelka Rihardné* mihalyi lakos és *Sztrizsák János* zboji tanító részére 30-30 kor. legkegyesebb adományt küldött.

Búcsú. E hó 15-én, N.-Boldogasszony napján, a piaristák templomában búcsút tartottak. Mint minden évben, úgy ezuttal is nagy számban gyűlt össze a városból és a közeli falvakból a hívők serege, hogy az ünnepi ájtatosságból részét kivegye. A templom körül mézesbábos sátrak, gyümölcs- és dinyegarmadák voltak lerakva s ott zsongott-bongott a sokaság kora reggeltől délutánig, a mikor a búcsúnak vége lett, a mozgalmas kép lassan-lassan eltűnt s a barátszeresi városrész egy évre megint elesősenedt.

Személyi hírek. *Molnár István* nyugalmazott főispán pár heti üdülés céljából Tatrafüreden időzik. — *Margitai József* dr. miniszteri osztálytanácsos t. barátunk és kedves családja, Homonna mellett a „Szirtalja“ klimatikus helyen üdülnék. — *Barthos József* újhelyi j. főszolgabíró f. hó 20-án kezdte meg hat hétre terjedő szabadságának élvezését.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Bartko Kamilla*, *Szigethy Lidia*, özv. *Kasznerné Thuránszky Irma* és *Bogdánffy Malvin* közleg. polgári iskolai tanítóknak segéd-tanítónőknek nevezte ki, a s.-a.-ujhelyi állami polgári leányiskolához.

Családi nagy öröm. Zemplénnvármegye közéletének utóbbi, s több mint félszáz éves történetébe érdemesen szövődik a Dókus-család története. — Párját ritkító híres alispánja volt például a vármegyének az a *Dókus László*, a ki 1831-ben öt nap alatt erős karral és szerencsésen elfojtotta vármegyénkben azt a borzasztó fellángolást, a minek szerencsétlen emlékezetét a „parasztlázadás“ címe alatt jegyezte fel a nemzeti történelem. Közszeretnek örvendett első alispánja, később főispánja volt vármegyénknek a „galambösz és galambszelíd“ *Dókus József*. Jeles fiai: *Gyula*, *Ernő* és *László*, köztünk élő triumvirjai a Dókus-családnak: osztályosai, számottevő irigység nélkül az elődeiktől reájok általszállott etikai dus örökségnek, a közszeretnek. Nos: ennek a közszeretnek él, hogy úgy mondjuk, mint régen mondták, a vármegyében dinasztikus-családnak, melyet már-már az a sors fenyegetett, hogy a „triumvirek“ multán — kiket Isten sokáig éltesse — megfordítják az őt családi címert, nagy öröme van. Ugyanis *Dókus Lászlóné*, szül. *Payzsoss Anna* erasszony, a Szemere-unoka, f. hó 16-án d. u. egészséges fiúgyermekkel ajándékozta meg a családot. A nagy öröm híre, természetesen, gyorsan futott szerte székvárosunkban és a kiterjedt előkelő rokonság révén az egész vármegyében is. És mi természetesebb, hogy a szívből fakadt leg-özönösebb szerencsekívánatok a nap minden órájában nyaláb számra hozza a táviró a legboldogabb szülőkhöz. Mi is benső igaz örömmel kívánjuk, hogy az angyalhozta legifjabb derék *Dókus-legényke* az öröm, boldogság, szerenese, hír és dicsőség jegyében „erescat et floreat!“

Eszküvők. *Gárdonyi József*, az újhelyi állami elemi iskola tanítója e hó 19-én esküszik örök hűséget Budapesten *Szoboda Ilona* kisasszonynak, az újhelyi áll. el. iskola jeles-képzetségű tanítónőjének. — *Kornstein Jenő*, kereskedő, a hosszú évtizedek óta fennálló és virágzó *Kornstein-cégnak* társ tulajdonosa f. hó 27-én lép házasságra *Rozsnyón Guthlon Anna* kisasszonnyal, *Guthlon Henrik* dr. rozsnyói orvos kedves szép leányával.

Katonák átvonulása. A jövőhét végén egy honvéd ezred vendégünk lesz. A szatmári 12-ik honvéd gyalogezred, az őszi nagy gyakorlatokra menőben, 24-én d. u. 5 és 6 óra között két különvonaton érkezik városunkba. Az ezred, a mely 70 tisztből és 1500 legényből áll, két napon át legnagyobb részben magán házaknál elszállásolva pihen városunkban s innen 27-én reggel indulnak Kassa felé. Megemlítjük, hogy az ezred parancsnoka *Lenec Győző* ezredes, ki a nyolevanas években mint százados zászlóaljparancsnok hosszabb ideig teljesített Ujhelyben szolgálatot.

Leégett kastély. *Andrássy Géza* grófnak parnói kastélyában, a háztetőn dolgozó bádogosok ügyetlensége folytán, tűz ütött ki. A lángok felemésztették az épület egész emeletét és a földszintet. A kár óriási. A szobák mennyezetei nagy robajjal szakadtak le s tönkretették a lakásnak vagyont érő egész berendezését. A butorok nagy része elégett, amit a tüztől megmenteni lehetett, az is összetört és hasznavehetetlen. Hamuvá égtek az ezreket érő képtár*

* Legújabb hír szerint a képtárt, úgyszintén a pel-sőci *Bebek-féle* ágyukat is, megmentették. Szerk.

a család ereklyéi, temérdek ezüst s a drága szőnyegek. A tűz átesapott a kastély mellett lévő kápolnába és a télikertbe, melyek földig leégtek. *Andrássy Géza* gróf külföldi fűrdőn időzik, távirattal értesítették a tűzvész okozta szerencsétlenségről. A tűz folytán szükségessé vált intézkedéseket *Hadik-Barkóczy Endre* gróf és neje tették meg, *Hoyos* gróffal, az *Andrássy* uradalmak kormányzójával együtt. *Andrássy Géza* gróf. Németországból már hazaérkezett. „Z. U.“

Két sürgöny. A tolesvai izr. hitközség köréből írják lapunknak: „Itt, a családi tűzhelynél, szivtam magamba a szabadelvűségnek ama magasztos eszméit, melyekhez törekedni ragaszkodni, melyeket mindenkor, minden téren diadalra juttatni politikai hitvallásom.“ E szép szavakat mondotta volt fiatal főispánunk a f. évi július 16-án tartott székfoglaló beszédében. Hogy ez nem pusztán széphangzású ígéret, hanem tény szerint is politikai hitvallása kedvelt főispánunknak, bizonyítják a következők. Hitközségünk előjárósága, ugyanis, a f. évi július hó 28-án ülésezvén, a következő üdvözlő sürgönyt menesztette főispánunkhoz:

„Méltóságos gróf *Hadik Béla* urnak Zem-plén vármegye főispánjának, Sátoralja-Ujhely.

A tolesvai izr. hitközség egybegyűlt előjárósága, hívei nevében is, egy szívvél-lélekkel küldi legmélyebb üdvözlését Méltóságodnak, kinek ifju hévvel hozzálatott munkája elé bizalomteljesen és lelkes ragaszkodással tekint. Ifju főispánunkat az Uristen mindnyájunk üdvére sokáig éltesse! *Trencényi Adolf* jegyző. *Guttman Ignác* elnök.

Mire öméltsósága szintén sürgönyben ezt válaszolta:

Guttman Ignác urnak, az izr. hitközség elnökének. Tolesván.

Meleg hangu szives sürgönyükért fogadják kérem legőszintébb köszönetemet. *Hadik Béla*.

Igazán nemes szívre és tiszta szabadelvűségre vall szeretett főispánunknak eme szép, nyájas válasza és kitüntető figyelme. — T.

Képkiallítás. Sátoralja-Ujhelyben, a vármegye székházának nagytermében, ha az alispán átengedi, a miben nem kételkedünk, a f. évi szept. hó 1-étől kezdve, előreláthatóan tíz napra terjedő, vásárlással egybekötött képkiallítást rendeznek a budapesti „Nemzeti Szalon“-ból kintrekeft festőművész-jelöltek olajfestményeiből. A kiállítás megtekintése ingyenes. Jövő szá-munkban az igen érdekesnek ígérkező kiállítás-ról majd részletesebben írunk.

Eljegyzés. *Török Kálmán*, magánhivatalnok Kolozsváron, e napokban jegyezte el *Bolgáry András* hentesüzlet-tulajdonos szép és kedves leányát, *Kornéliát*.

Az állami elemi iskola új szárny-épületén serényen dolgoznak *Klein Izidor* építész munkásai. A falazás már teljesen elkészült, s az egész épület rövidesen fedél alá kerül úgy, hogy legkésőbb október hó végén már átadható lesz rendeltetésének.

Nevelő intézet. (*Convictus*). A sátoralja-ujhelyi főgimnázium mellett a kegyesrendi társházban már a mult isk. évben nevelőintézet állott fenn. Ezen intézetről a főgimnázium által kiadott Értesítő utolsó pontja jelenti, hogy továbbra is tenn fog állani, s azon szülők, kik fiaikat teljesen a tanári kar gondozására óhajtják bizoni, a sátoralja-ujhelyi kegyesrendi társház főnökségéhez forduljanak utbagyitástért és a feltételekről való pontos tájékoztatásért.

Munkakiallítás és táncmulatság. Az újhelyi általános ipartestület munkakiallítása ma d. e. 9 órakor nyílik meg a „Vadászkürt“ vendéglő kerthelyiségeben. A kiállítás d. u. 5 óráig lesz nyitva. Ekkor történik meg a jutalomdíjak és elismerő oklevelek kiosztása. — Este ugyanitt az ipartestület világpostával, tombolával és tekeversenyyel egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez.

Léghajós orosz tiszték. A mult szá-munkban ily cím alatt röviden már említett do-logról még a következő értesítést kaptuk Szinaa községünkben: F. hó 8-án nem mindennapi látványon volt tanuja *Cziróka-Hosszamező* község lakossága. Estefelé ugyanis északról a szemhátáron egy léghajó jelent meg és a község fölé érkeve, mindinkább lebecsültközött. A község népe észrevevén a léghajót, a legnagyobb megdöbbenés vett rajta erőt, mert a sohasem látott jelenetben valami égi tüneményt gondolt. Lett is nagy ijedelem a faluban. Az asszonyok hangosan sirtak, letérdeltek és buzgón elmondott imákban kérték a mindenhatót, hogy fordítsa el tőlük ezt a — szerencsétlenséget hozó „valamit.“ A léghajó e közben *P. Tóth Sándor* nagybírtokos faluvégi kukoricása fölé ért és az ott jelen volt bírtokos intéseire földre bocsátkozott, de az ott foglalatokodott uradalmi alkalmazottakat urak alig tudta rávenni, hogy a lebecsült kötelet megfogják, mert félték, hogy a fellegekbe viszi őket az az „izé“... Nagy volt azonban meglepetésük, mikor a léghajóból két, s pedig itt eddig soha nem látott, katonaruhába öltözött férfi szá-

Folytatás a II. mellékleten.

lott le és Tóth Sándornak mint orosz császári katonatisztek bemutatkoztak. — A léghajó, melyben Tomilowsky Péter utász-kapitány és Olczinsky János utász-hadnagy voltak, f. hó 8-án reggeli 9 órakor a Varsón túl 35 werstnyire fekvő Nowogeorgiewski-váról szállott föl és esteli 1/28 órakor szállott le Cziróka-Hosszmezőn, e szerint a légvonalban is rengeteg nagy utat 10 és 1/2 óra alatt tették meg. — Az orosz tisztek Tóth Sándornak voltak szívesen látott vendégei, — később átrándultak Szinnára is, a hol irataikat bemutatták a szolgabírói hivatalnál, — tisztelegtek Lippe gróf nagybirtokosnál és kastélyában töltöttek egy kellemes délutánt. Ittlétük ideje alatt minden tekintetben kivették részüket a magyar vendégszeretettől és tudósítónk előtt ki is jelentették, hogy „a magyarnál vendégszeretőbb népet még nem volt alkalmuk ismerni.” — A tisztek, kik közül a kapitány most már harmadszor szállott le magyar földön, f. hó 10-én felpakolva léghajójukat, a hadtestparancsnokságnál leendő tisztelgés céljából vasuton Kassára utaztak, onnan pedig tovább, vissza hazájukba.*

— **Asztalosrajz-kiállítás.** A *Berczik*-féle rajzkiállítás, melyről már részletesebben is írtunk, ma d. e. 9 órakor nyílt meg Sátoralja-Ujhelyben, a „Magyar Király” szállónak egyik termében. A rajzkiállításra, mely d. u. 5-ig tart, ismételten is felhívjuk a szakiparosok figyelmét.

— **Harczerű lövészet** lesz Sátoralja-Ujhely környékén a f. hó 21-én reggeli 7 órától d. e. 11-ig. Részletesebb tájékoztatás olvasható e dolgról mai számunk „Hivatalos Rész”-ében.

— **Lelkészválasztás.** Alkalmi tudósítónk írja: A tolesvai ref. egyháznál a Kolozs-vári István halálával megüresedett lelkészi állásra, nt. *Gecse* Lajos tarczali segédlelkészt választották meg. Gratulálunk az egyháznak e sikerült választáshoz!

— **A „Zemplén” 1902. évi naptára,** mint már jelentettük is, szedés alatt van és előreláthatóan a f. évi okt. hó közepe táján elhagyja a sajtót, hogy mint volt eddig tizenhét éven át, ismét házi barátja s hogy úgy mondjuk Bäckkerje legyen Zemplénvármegye közhivatalainak nemesak, de minden intelligens családnak is Zemplén vármegyében. Naptárunk e tizenkilencedik évfolyamának szerkesztését is a „Zemplén” szerkesztője volt szíves magára vállalni. Felkérjük tehát Zemplén vármegye nagyközönségét, ugys mint naptárunknak vevő publikumát, hogy a Naptár „Hivatalos Rész”-ének tökéletesítésére vonatkozó új adatokat legyen szíves közölni a szerkesztővel — legkésőbb a f. évi szept. hó 15-ig.

A „Zemplén Naptár”-nak kiadóhivatala.

— **Toronygomb feltétele.** A megyasszai ujonnan építendő ref. templom toronygombjának felavatása és helyére emelése — írja alkalmi tudósítónk — f. hó 4-én történt meg több ezerre menő ottani és a környékbeli érdeklődők jelenlétében. A felavató, költői szép és történelmi adatokkal gazdag beszédet lelketemelő ékesszólással *Zombori* Gedő ref. lelkész mondotta. A toronygombot *Andrássy Dénesné* grófné és *Deréky Gyuláné* keresztneveiről nevezték el. A gombról az első áldomásparohat *Ófelsége* a királyért, utána *Kun Bertalan* püspökért, az egyetemes és a megyasszai ref. egyházért, azután a két urasszony keresztneveit őrítette az ácsállér, ősi szokás szerint mindenik poharat kiürítés után aladobván. A már egy részében kész, valóban nagyszerű templomnak legszebb ékessége lesz a szép *Rabicz*-szerkezetű csúszos boltzat, a melyet *Melocco Péter* budapesti gyáros készített. Az alig 8 eméter vastag rakomány pontonként 3 mmászt bir meg, s aránylag kevésbe kerül. A nevezett és lelkiismeretes gyárosra felhívjuk a templomépítető egyházak figyelmét. Hazánkban *Melocco Péter* készíti ezt a legszolidabban és legolcsóbban. Külföldön, főképp Berlinben, *Rabicz*-ból egész palotákat, utcákat építenek.

— **Templomavatás.** A gesztelyi ref. templom felavatása szept. 8-án lesz. A felavatói tisztet *Kun Bertalan* ref. püspök fogja teljesíteni.

— **A cséplőgép áldozata.** A hét elején nagy szerencsétlenség érte *Szemán Mihály* széphalomi 14 éves fiút. Mikóházán cséplőgép mellett dolgozott s eközben a mint a kévét a gép dobjába szórta, jobb kezét az etető bekapta úgy, hogy keze feje teljesen elroncsolódott. A súlyosan sérült fiút az itteni köz-kórházba szállították.

— **Elszédült a vonat mellett.** F. hó 11-én az o.-litzkai vasuti állomás mellett szolgálatot teljesített pályáér a gyorsvonat mellett elszédült és összeesett. Az elalélt örnek a vonaton utazott *Szöllősi Mór* dr., a miskolczi m. kir. bábaképző int. igazgatója, nyújtotta az első

* Lapunk nyomtatása közben kaptuk a kiegészítő tudósítást, hogy P. Tóth Sándor birtokosnak 131 K. 90 f.-t fizettek az orosz léghajós tisztek a mezei ültetvényekben kizsállásukkor okozott károkért. Szerk.

segedelmet, azután kórházba szállították a pályáért.

— **Zsványok az erdőben.** *Czéke* közönségét — beszélt tudósítónk — három „szegény legény,” vulg.: esavargó tartja rettegésben. kik a czéki erdő bokrai alatt szállásolnak nappal és az éjjelből csinálnak nappalt a községben. Kézrekerítettésokról gondoskodott a hatóság.

— **Mezei munkások mulatsága.** Gyönyörű ünnepség volt — írja alkalmi tudósítónk — f. hó 11-én a *Széchenyi* Sándor gróf upori uradalmában. Az ünnepséget maga *Höfer* Floris, az uradalom érdemes tisztartója, rendezte és vezette személyesen kezdetétől bezártáig, e mellett nagy elővigyázattal volt arra is, hogy a munkások, úgy étel, mint ital dolgában, egyenlően részesüljenek. A mulatságon mintegy 130 munkás vett részt. A lehető legjobban mulattak d. u. 3 órától este 11 óráig. A mulatság végén a munkások köszönetüket fejezték ki tisztartójuknak; *Höfer* tisztartó szintén dícsítő szavakkal fordult az uradalom arató munkásaihoz, kik kifogástalanul végeztek úgy az aratást, a behordást mint minden egyéb velejáró gazdasági munkát is; egyuttal buzdította munkásait, hogy a jövőben még inkább igyekezzenek feladatuknak megfelelni. Ezek után a mulatság véget ért és mindenki a legnagyobb csendben és rendben tért haza.

— **Mi szükséges minden hölgynek?** Szép, tiszta, üde arc. Ez a legkönnyebben és legbiztosabban az egész világon elismert és kedvelt *Földes*-féle *Margit*-krémnek használata által érhető el. E törvényesen védett arckenőcs sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a szep- lőt, májfoltot, pattanást és az arc mindennemű tisztatlanságát pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat kisimítja és az arcnak finom fiatal, rózsás srínt ad. Kapható a készítőnél: *Földes* Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárban. II.

— **Az ungvári kir. bábaképző-intézet** igazgatósága lapunk útján is jelenti, hogy az idei őszi tanfolyam a f. évi szeptember 1-én kezdődik; végződik pedig az 1902. évi január végén. A részletekről levélben ad tájékoztatást a tanfolyamra készülőknek az ungvári kir. bábaképző-intézet igazgatósága.

— **A moly.** Éppen időszerű, hogy emle-gessük, miként kell a moly ellen védekezni. Naf-talin s kánfor nem sokat használ, mert ha a moly petéje már benne van a nyári pihenőre rakott ruhában vagy szőnyegben, akkor kikél minden kánfor és naftalin ellenére; ha a holmit elrakás előtt alaposan kiporolják, az apróbb hernyó kihull belőle, de a petéket már bajosabb így eltávolítani. A szűcsök minden 10—14 nap-ban kiporolják az őrzésre vállalt holmit; de leg-nagyobb ellensége a moly a viz. A moly csak száraz és meleg helyen él meg s az olyan helyiségben, a hol gyakran törülgetnek nedves ronggyal, csakhamar kivész a moly. Legcél-szerűbb tehát, ha a megőrzendő holmit hűvös és nedves helyre rakjuk el.

Irodalom.

Az „**Adalékok Zemplénvármegye Tör-tenetéhez**” c. havi folyóiratunknak 1901. évi, egy-szersmind a VII. évfolyamnak *augusztusi* füzeté a következő tartalommal jelent meg: 1. *Hadik* Béla gróf főispán beiktatása. (Képpel.) Irta: *Dongó* Gy. Géza. — 2. *Andrássy* Sándor gróf üdvözlő beszéde. — 3. *Hadik* Béla gróf főispán válasza. — 4. *Matolai* Etele alispán üdvözlő beszéde. — 5. *Hadik* Béla gróf főispán válasza. — 6. *Hadik* Béla gróf főispán székfoglaló beszéde. — 7. *Dókus* Gyula főjegyző üdvözlőbeszéde. — 8. *Arnótfalvy* István, m. kir. honvédezedes üdvözlő beszéde. — 9. *Hadik* Béla gróf főispán király-tisztja. — 10. *Mailáth* József gróf beszéde. — 11. *Hadik* Béla gróf pohárköszöntője. — 12. *Andrássy* Tivadar gróf pohárköszöntője. — 13. *Ballagi* Géza dr. pohárköszöntője. — 14. *Mecz-ner* Béla pohárköszöntője. — 15. *Meczner* Gyula. üdvözlő beszéde a fáklyásmenet élén. — 16. *Hadik* Béla gróf főispán válasza. — 17. A futaki *Hadik*-család grófi ága. Irta: *Dongó* Gy. Géza. — 18. *Babotsay* Izsák naplója. (19. folyt.) Közli: *Hubay* Kálmán. 19. A szerkesztő póstája:

CSARNOK.

Virágom! . . .

Mikor megláttam e leánykát,
Oly nyájas és szerény vala.
Engem elbájt a szerénység
S virágom lett — az *ibolya*.

Áztán, hogy láttam tiszta lelkét,
Nem szennyezvén azt a világot,
Mert ártatlan és hófehér még,
Virágom lett — a *gyöngyvirág*.

És most, a midőn felmosolygott,
Mint egy virágzó rózsától,
A rózsá lett virágom ujra,
De a legszebb virágom — *Ó!*

(Sátoralja-Ujhely.)

S. József.

Nagyanyám emlékéhez.

Oh ne hidd, hogy feledtelek, áldott, édes nagyanyám,
Eddig nem is szerettelek, most szeretlek igazán.

*
Kis szobámból hogyha nézem, mint dül künt a fergeg,
Csak egy gond fog el egészen; fáj-e fagy teneked?

*
S oh, de hánszor, hogyha a nyár napsugara égetett,
Lelkemet a gond gyótré már; bánt-e tüze tégedet?

*
S minden este, télen-nyáron, kis szobámban egyedül,
Várom, várom, egyre várom, hogy a mesét kezd elül.

*
Jó időkről szép meséket, mikor a föld más vala . . .
Mikor minden jót megvédett az Úr őrző anyála.

*
Mikor a húst olesón mérték s csak úgy folyt a hegy leve,
És csak egy volt drága érték: *becsület* volt a neve . . .

*
Magam ülök sötét este, néma üres kis tanyán,
Eltűnt gyermekkorom leve, s téged, drága nagyanyám.

*
Egyre várlak, nyáron-télen; ah, már gyermek nem vagyok
S messze künt a város szélén, most is, most is látni vélem,
A te sirköved ragyog.

(Falkus)

Demeter Dezső.

Városi és községi ügyek.

* **A legolcsóbb diadalkapu.** Most, hogy a Zemplén-vármegye új főispánjának beiktatásával együtt járt költségek leszámolásán is tul vagyunk, érdemesnek tartjuk felemlíteni, hogy az a gyönyörűen imponált diadalkapu, melynél *Hadik* Béla gróf főispán ez évi júl. hó 16-ának délelőttjén az első hatalmas „éljen”-ekkel köszöntötte Sátoralja-Ujhely polgársága s a mely diadalkaput *Zombory* János t. polgártársunk tervezett és létesítettett a személyes felügyelete alatt öt napon át éjjel is fáradsáttalanul dolgozott ácsmunkásaival, mindössze csak 198 K.-jába került a város pénztárának, így is a diadalkapuba beépített faanyagok értékével együtt. Tehát, a mit címül írtunk, dícséretül alkalmazzuk. Azért volt pedig ez a diadalkapu a „legolcsóbb,” mert *Zombory* János városi képviselőtestületi tagtársunk önként lemondott a maga díjairól a városi pénztár javára. Eljen!

* **Uj jegyző.** Gálszécs községben a derék *Schreiber* Félix okl. segédjegyző helyét — ki elméleti ismereteinek gyarapítása céljából f. hó 26-án Budapestre távozik, hogy ott a községi közigazgatási tanfolyamot hallgassa — *Stich* József okl. segédjegyző foglalta el Sátoralja-Ujhelyből.

* **Uj állami iskola.** *Tavarna* községben új állami iskola nyílik meg s pedig már az 1901—2-iki iskolai év kezdetével. Az új iskola *Hadik-Barkóczi* Endre gróf nemes áldozatra mindig kész voltának köszöni létesülését.

* **Állami kisedővő.** *Wlassics* dr. közokt. ügyi minister értesítette a közíg. bizottságot, hogy az 1902—3. iskolai év kezdetén Monok községben a kisedővő intézetet állami kezelésbe átveszi.

* **Gazdasági ismétlő iskola** nyílik meg *Olasz-Liszka* községben. Ez már a tizenegyedik ilyen iskola lesz, mely vármegyénkben a derék *Beregszászy* István kir. h. tanfelügyelőnek farradhatatlan ügybuzgóságát dícséri.

* **Velyopolya** község folyamodására 200 K. zsidó-zugiskola-bírságot, utalványozott ki közíg. bizottságunk a közmivelődségi alapról iskolaépítés céljára.

* **A.-Berecski** községnek rk. és gk. iskolában már 19 éve, hogy nem részesül hitoktatásban a serdülő nemzedék. E körülmény jóvátételére most felhívta a püspökök érdeklődését a t. vármegye közíg. bizottsága.

* **Csertész, Habura, Világ, Alsó-Felső-és Horbok-Csebinye** községokban a gk. hitfelekezeti iskolák vagy szűkek, vagy pedig egyegy tanító vezetése alatt nem felelnek meg hi-

vatásuknak. Uj tantermek építtetése, illetve még egy-egy tanító alkalmaztatása iránt megkereste a gk. egyházi főhatóságot közigazgatási bizottságunk f. hó 12-én kelt határozatával, mely alkalommal kimondotta azt is, hogy a megkeresésnek eredménytelensége esetén élni fog az 1868. XXXVIII. t. c. 27. és 28. §§-ában gyökerező jogával, azaz lépéseket tesz a kormányhatóságnál, hogy azokat a mai állapotokban hivatalosnak meg nem felelő iskolákat zárassa be és állami iskolák nyitására sürgősen gondoskodjék.

* Kivétel nélküli megengedéseért folyamodtak: Oláh József n.-ezigándi, Burda Péter o.-kajnyai, Gólya Miklós pesolinai, Hapták Mihály csertési, Lebeda János sámogyi, Dsugán János upori, ifj. Benkó Mihály m.-csemernyei, Szántó Ignác t.-luczi, Brach Mózes sátoralja-ujhelyi, Midla Mihály trepezi, Hornyák Mihály mádi, ifj. Lővei Pál h.-kaki, Goga János matyasózi, Kutas János monoki, ifj. Krajnyák György kis-domási, Kenderes János kohanózi, ifj. Belej Mihály pazdiesi, Sirokman György mocsári és Zselenko István bekeesi lakos hadköteles egyének; folyamodásaikat pártfogó véleménynyel terjesztette fel közig. bizottságunk a honvédelemügyi kir. miniszterhez

* Állami anyakönyvi statisztika. A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1901. aug. 10-től 1901. aug. 17-ig a) házasságot kötött: 2 pár; b) kihirdetett: 3 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 16 esetben; d) elhalálozott: 11 egyén.

Vármegyei Hivatalos Rész.

17252/1901. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.
A 10 főszolgabírónak és Sátoralja-Ujhely r. t. város polgármesterének.

Sürgős közhírré tétel céljából tudatom, hogy a vármegye legtöbb adótfizető bizottsági tagjainak a jövő 1902. évre szóló névjegyzékét az igazoló választmány folyó évi augusztus hó 16-án tartott ülésében egybeállította és az 1886. évi XXI. te. 28. §-a értelmében folyó évi augusztus hó 18-tól szeptember hó 2-ig bezárólag a vármegye irattárában közszemlére kitétetett.

Az idézett törvényszakasz második bekezdése értelmében a névjegyzék ellen a kifüggesztés fentebb megállapított idejéig felelősségnek van helye, a mely a vármegye állandó bíráló választmányához címezve hozzám küldendő be. Sátoralja-Ujhely, 1901. augusztus 18-án.

alispán helyett:
Dókus Gyula, főjegyző.

A 15,321/1901. számhoz.

Versenyárgyalás.

A t. vármegye székházához, az 1901—1902 év telére megkivántató 300 köbméter bükk- és 300 köbméter tölgy-tűzifa szállításának biztosítása céljából a f. évi júl. hó 29-én tartott versenyárgyalás eredményhez nem vezetvén (mert a bükk köbméteréért kívánt 6 K. 20 f. és a tölgy köbméteréért ajánlatba tett 5 K. 20 f.-es egységárakat magas voltuk miatt a t. vármegye, gazdasági választmánya elfogadhatónak nem találta) a t. gazdasági választmánynak 15,972 sz. alatt kelt határozata alapján újabb versenyárgyalást hirdettek, mely alkalomból az írásbeli, 1 K. értékű okmánybéléssel felszerelt zárt ajánlatok számvétségünkönél a f. évi aug. hó 19-ének d. e. 10 órájáig mutathatók be, illetve postán is beküldhetők.

Sátoralja-Ujhely, 1901. aug. hó 10-én.
2—2.
Dongó Gy. Géza sk.
vármegyei főszámvé.

1905/rk. 901.

Hivatalos hirdetés.

A m. kir. miskolci 10 honvéd gyalogezred 3. zászlóalj 827/sgt. számú értesítése szerint a f. évi augusztus hó 21-én azaz szerdán a sátoralja-ujhelyi állomáson levő honvéd-zászlóalj legénységével harszerű céllövészet fog tartatni Sátoralja-Ujhely és Kis-Bányácska között a „Ritka” hegyen. Lövönala: sátoralja-ujhely — kis-bányácskai múttól a „Nagy-Hallgató” 545. mp. felé.

Lögyakorlat ideje augusztus hó 21-én reggel 7-től, délelőtt 11 óráig.

Veszélyeztetett községek: Sátoralja-Ujhely Ruda-Bányácska, Mikóháza, Kovács-Vágás, Kovácsvágási-hutta, sompataki nagyhutta és Pálháza.

Miről a város közönsége a közbiztosság érdekében tudomásvétel és mihez tartás végett ezután is értesítetik.

Sátoralja-Ujhely, 1901. augusztus 15-én.
Rendőrkapitány szabadságon:
Pilissy Béla, rendőrkapitány.

3249/1901. I. sz.

Pályázati hirdetés.

A mezőlaborezi és udvai egyenkint 720, — és csebineyi és koskóci egyenkint 600 korona javadalmazással rendszeresített és üresedésben lévő segédjegyző anyakönyvvezető helyettesi állásokra pályázatot hirdetek azzal, hogy a pályázati kérvények hozzám szeptember hó 10-éig adandók be.

Közigazgatási tanfolyamot végzett, vagy okleveles jegyzők előnyben részesülnek. A választás helyéről és idejéről a pályázók és a községek a kérvények beérkezése után fognak értesítettetni.

Homonnán, 1901. évi augusztus 10-én.

Haraszthy Miklós, főszolgabíró.

4243/1901. I. sz.

Pályázati hirdetés.

Járásom „Varannó-Csemernyei körjegyzőség”-ben rendszeresített, lemondás folytán megüresedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

A megválasztott fizetése leendő:

a) a községektől 400 korona, b) állami javadalmazásból 300 korona. — összesen 700 korona.

A pályázati kérvények, melyekhez a jelölt születési, illetőségi, erkölcsi bizonyítványa és a jegyzői oklevél, vagy a közigazgatási tanfolyam elvégzését igazoló bizonyítvány melléklendők, hivatalomnál legkésőbb 1901. évi augusztus 29-én délutáni 5 órájáig nyújtandók be.

A választás 1901. évi augusztus 30 napján délután 3 órakor fog a körjegyzőség székhelyén Var.-Csemernye községben a jegyzői irodában a kör községei képviselőtestületének tagjai által megtartatni.

A megválasztott segédjegyző anyakönyvvezető-helyettesé leendő kinevezetése végett a választás után azonnal felterjesztés fog tételni.

Megjegyeztetik, hogy a fent részletezett javadalmazásban az anyakönyvvezető helyettesi tiszteletdíj már befoglaltatik s hogy abban az esetben, ha a körjegyzőség új beosztás folytán ketté választatnék, s a most megválasztandó segédjegyző a netalán létesítendő másik körjegyzői állásra meg nem választatnék, s a segédjegyző anyakönyvvezető helyettesi állásra a javadalomra a nagyméltósági m. kir. belügyministerium 59498/900. IX. számú magas rendelete értelmében igénye nem lehet s állása megszüntnek fog tekintetni.

Varannón, 1901. évi augusztus hó 9-én.

Diószeghy, főszolgabíró.

2024/901. I. sz.

Körösvény.

Breszler Ábrahám ungmegye kis-bereznai lakos tulajdonát képező 8 éves fekete színű kanca f. hó 2-én, Hlivisce községében eltűnt. Körözését ezennel elrendelem.

Szinna, 1901. augusztus hó 13-án.

Kossuth Elek, főszolgabíró.

Nyilt-tér. *)

Mig a logutóbbi időnkig egyetlen víz sem volt egészen biztosan adagolható a vérköpésben, szivbajban és asthmában szenvedő embereknek, az újabb kísérletekből kiderült, hogy ilyeneknek egyedül a

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁS
Margittelep, Beregmegye

vize ajánlatos fogyasztásra, a mely ezek mellett nemcsak a húgyszervek betegségeiben a legjobb víz, hanem a legkitűnőbb borviz s enyhén sós ize miatt mindenki, még a legkisebb gyermekek is a legszivebben veszik magukhoz a gyomor és légeső hurutos megbetegedéseinek.

Országos főraktár:

ÉDESKUTI L. Budapesten,
csász. és kir. udvari szállító.

Ásványvíz nagykereskedő.
Kapható mindenütt.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget.
A szerk.

Heti naptár.

Vasárnap, augusztus 18. F. 12 Joak. olt.
Hétfő, augusztus 19. Tul. Lajos pk.
Kedden, augusztus 20. István kir.
Szerdán, augusztus 21. Bernát et.
Csütörtökön, augusztus 22. Timót vt.
Pénteken, augusztus 23. Ben. Fülöp †
Szombaton, augusztus 24. Bertalan aps.

A szerkesztő postája.

P. M. — K.-Azar. Levélben válaszoltam.
Az „Oláh diák” kisdzede várja a közlés alkalmát.
H. — Szinna A bizalmas közlést köszönettel viszonzom.

L. I. — Helyben. Kiadjuk a naptárban. A „sötét kutra” névre kérdezzük: miért „rosz” víz is.
Sz. D. Csirkvenyicza. Üdvözlét „Dezslák”-ról.
N. S. urnak — Upor. Szivesen máskor is.
W. — N.-Kövésd. Türelem!
K. A. dr. — Ránkfired. Mindnyájatoknak mindnyájunktól legszivesebb üdvözlét!
Magda — Péczel. Hasonlóképp a legjobbakat!

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Éhert Gyula.

Hirdetések.

Tk. 490/1901. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zsopovszki Mihály né m.-krucsi lakos végrehajthatónak ifj. Kopsó János ismeretlen tartozkodású örökösök végrehajtást szenvedők elleni 160 korona tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a-ujhelyi kir. törvényszék (a varannai kir. járásbíró) területén lévő Csicsóka községben fekvő, csicsókai 29. sz. tjkvben foglalt A. I. 3—14 sor. 170, 214, 226, 275, 283, 337, 342, 394, 415, 462, 505—506, 547, 548. hr. szám és az ezen ingatlanok után járó közös erdő és legelő illetőségéből ifj. Kopsó János nevén álló ingatlanokra 840 kor. ezennel megállapított kiküldött árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi szept. hó 6-ik napjának délután 3 órakor Csicsóka községében a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldött áról eladhatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 84 koronát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Varannón, a kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál 1901. évi július hó 9-ik napján.

Dr. Körvélyessy, kir. bíró

Tk. 2441/1901. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak Gabócsi Zsuzsanna végrehajtást szenvedők elleni 137 korona tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a kir.-helmezi kir. bíróság területén lévő Óros községben fekvő az örösi 8-ik sz. tjkvben A. I. 129, 191, 230, 238, 246, 386, 523, 798, 1029, 745/a. hr. sz. alatt felvett s Gabócsi Zsuzsanna nevén álló ingatlan 1373 korona kiküldött árban — továbbá az örösi 122. sz. tjkvben A. I. 1. sor. 308. hrszám alatt felvett ingatlanokból a Gabócsi Zsuzsanna nevén álló birtok jutalék az árverést 141 korona 2 fillér ezennel megállapított kiküldött árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi augusztus hó 28-ik napján délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldött áról is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 137 k. 30 fill. és 14 k. 10 fill. készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi min. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kir.-Helmezen, a kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál 1901. évi május hó 9-én.

Bodnár, kir. járásbíró.

Tk. 2236/1901. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Mát. Pál s társa végrehajtást szenvedők elleni 156 korona 86 fillér tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a kir.-helmezi kir. járásbíró területén lévő Kis-Kövésden fekvő a kis-kövésdi 7. sz. tjkvben A. I. 1—9. sor 14, 15, 192, 319, 346, 478, 546, 572/4. 640. hrsz. irt és B. 1—2. sorsz. Máté Pál, kisk. Máté József nevén álló 1/3 urbéri kültelek 1186 koronában ezennel megállapított kiküldött árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi aug. hó 31-ik napján d. e. 10 órakor Kis-Kövésden a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldött áról is eladhatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 118 korona 60 fillért, készpénzben vagy az 1881. LX. törvényzikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kir.-Helmezen, a kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóságnál 1901. évi május hó 7. napján.

Bodnár, kir. bíró.

A „ZEMPLÉN“ könyvnyomtató intézete

SÁTORALJA-UJHELYT.

Kitüntetve az Országos Iparegyesület által 1891-ben **bronz-** és
1892-ben **ezüst** éremmel.

A nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánljuk már 40 év óta fennálló, tetemesen megnagyobbított ujonnan felszerelt és **a legmodernebb betűkkel** berendezett vállalatunkat, a

ZEMPLÉN NYOMDÁJÁT

nyomatvány szükségletének fedezésére.

Főszólyt fektetünk arra, hogy a nálunk megrendelt nyomtatvány, legyen az bár a legegyszerűbb célra szolgáló is, **tiszta hibátlan, tetszetős és pontos** kiállításban kerüljön ki a sajtó alól.

Közvetlen összeköttetések a legnagyobb papírgyárakkal lehetővé teszik, hogy nyomtatványainkhoz a legjobb minőségű papírokat adjuk s azokat a legjutányosabban számítsuk.

Nyomdánk el van látva **aranyozó-, drótfűző-** és más **segédgépekkel** felszerelt **könyvkötő-műhelyvel** is, minélfogva az üzletünkben kikerülő munkák házilag fűzetnek és kötnek, tehát jutányosabban állíthatók elő. Nagy szólyt fektetünk a privát munkák esinos kiállítására is és azok jutányos árban számítása egyik főtelevésünk leend.

Kérjük a n. érdemű közönséget, hogy nagybecsű bizalmukkal és rendeléseikkel vállalatunkat, úgy mint eddig, ezután is megtisztelni szíveskedjenek. Egy hozzánk intézett levelező-lapban kifejezett kívánságra bárhová szívesen küldjük el **intézetünk képviselőjét**, ki a szükséges felvilágosítással és költségvetéssel szolgál.

Kiváló tisztelettel

A „Zemplén“ nyomdája.

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok
S.-a.-Ujhelyben.

Bútorokat

vásárolni szándékozó n. é. közönséget van szerencsém meghívni a „Vörös ökör“ épületében a földszinten és az emeleten **nyolcz teremben** kényelmesen berendezett

BUTORRAKTÁRAIM

szíves megtekintésére, hol is hazai gyártmányu **barok, ó-német** és egyéb másnemű stilszerű bútorok a legkényesebb izlésnek is teljesen megfelelőleg, esinos és izlésteljes kivitelben kaphatók.

Kik eddig nálam bevásárolni szívesek voltak, meggyőződhetnek azon állításom igazságáról, hogy raktáramban csakis jó és szolid minőségű és bárminő kiváncsolomnak megfelelő izlésteljes áruim vannak, miért is kérem e kedvező alkalmat megragadni és ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Eladó ingatlan.

Bodrog-Vécs község határában fekvő 65 magyar hold földbirtok 1 kat. hold belseéggel, megfelelő lakházzal s gazdasági épületekkel szabad kézből eladó vagy esetleg bérbeadó. — Részletes felvilágosítás szerezhető BodrogVécsben a tulajdonosnál **özv. Tóth Pálnénál**.

917/1901. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bpesti ker. és váltó kir. törvényszék 1901. évi 57138. számú végzése következtében Dr. Dénes Endre budapesti ügyvéd által képviselt Nemes és Lengyel budapesti cég javára Szilágyi Gusztáv és neje n.-tárkányi lakosok ellen 405 kor. s jár. erejéig 1901. évi jun. hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le és felülfoglatl és 891 kor. becsült következő ingóságok u.

m.: házi bútorok, szőnyegek, fegyverek, kocsi és lószerszám nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek Kir.-Helmecz kir. járásbírószág 1901. V. 215/2 számú végzése folytán 405 korona tőkekövetelés ennek 1901. évi május hó 15. napjától járó 6% kamatai 1/3% váltó díj és eddig összesen 69 kor. 50 f.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig N.-Tárkány közs'gben alperesek lakásán leendő eszközésére 1901. évi augusztus hó 22-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kituzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg,

hogy az említett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglatlatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverést az 1881. évi LX t.-cz 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt K. Helmecz, 1901 évi aug. hó 2-án.

Szabó Lajos,
kir. jb. végrehajtó.

Épületek, ingóságok, termények

tűz és jégkár elleni biztosítására,

továbbá: élet- és járadék biztosítások felvételére

ajánlkozuk :

az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

kerületi ügynöksége

S.-A.-UJHELYBEN, a „Zemplén“ kiadóhivatalában.

Eladó.

Mádon egy szilárdan épült uri ház, négy szobával, egy hálófülkével, konyha, kamara, pinczeház, kocsiszin istállóval, konyhakerttel és a kert egy részét kitevő 900 darabból álló négy éves esemege-szőlőteleppel. Ezzel kapcsolatban közvetlen a város mellett négy kat. hold I-ső osztályu szántóföld is eladó. — Értekezhetni **Pálóczy József** ev. ref. lelkész urnál Mádon.

35,530. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A tokaji m. kir. adóhivatal helyiségének helyreállítása és átalakítása céljából a tokaji Kir. adóhivatalnál **f. évi augusztus hó 26-án** délelőtt 9 órakor — felsőbb jóváhagyás fentartása mellett — írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozók 10%-os bánatpénzzel ellátva, oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az egy koronás bélyeggel ellátott, lepecsételt és megegyezett írásbeli zárt ajánlat — melyhez a kikiáltott összeg 10%-ka bánatpénzként csatolva, a tokaji kir. adóhivatalnál az árlejtési tárgyalás megkezdéséig beadható és a munkálat költségvetési összege 1592 korona 40 fillér.

A részletes árlejtési feltételek és költségvetési okmányok alulírott pénzügyigazgatóságnál és tokaji m. kir. adóhivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

M. kir. pénzügyigazgatóság:

Sátoraljaihely, 1901. aug. 12.

Talapkovics.

M. 1637/1901. számhoz.

Hirdetmény.

Zemplén-vármegye alispánja az 1901. évi július hó 30-án kelt 15,796. sz. határozattal a v.-csemernye—sztropkói that. közuton levő 29. sz. és a s.-a.-ujhely—csapi that. közuton levő 17. sz. beton átereszek helyreállítását összesen 1297 korona 63 fillérnyi; továbbá f. évi 15,799 sz. határozattal a mocsár—szalók—abarai that. közuton levő 21. számú műtárgy előtti és megetti magas feltöltésnek komfakkal és kenékvetőkkel való ellátását 882 kor. 40 fillérnyi; végül a f. évi 16,211. sz. határozatával a legénye—gálszécsi that. közuton levő 28. sz. hid helyreállítását 1605 kor. 62 fillérnyi összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok kivitelének biztosítása céljából az **1901. évi augusztus hó 27-ik napjának délelőtt 10 órájára** a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó és minden egyes engedélyezett munkacsoportra nézve külön-külön teendő zárt ajánlataikat a kizűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyiival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

S.-A.-Ujhely, 1901. évi auguszt. hó 11.

M. kir. államépítészeti hivatal főnöke:

Hönsch Dezső s. k.,

kir. főmérnök.

Tk. 1089/1901. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zemplénm. gyámpénztára végrehajthatóknak özevgy Hirschmann Ferencné végrehajtást szenvedő elleni 160 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a szerencsi kir. járásbíró) területén levő Szerencsen fekvő a szerencsi 194. sz. tjkvben (45-46/b.) hr. sz. alatt felvett ingatlanra az árverést 2630 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az **1901. évi augusztus hó 30-ik napjának** délelőtt 9 órakor a járásbíró-ság árverelő szobájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 263 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szerencsen, a kir. járásbíró mint tkvi hatóság-nál 1901. évi június hó 8-ik napján.

Fényes, kir. járásbíró.

A női szépség
elérésére, tökéletesítésére és
fenntartására legkifejlesztette és legbiztosabb a
FÖLDES-féle

Margit-Kréme

mely vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan, és zsírmentes.

Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt eltávolít szepőt, májfoltot, pattanást, bőrtörést, (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arczot fehérré, simává és üdvé varázsolja. Legkifejlesztette és legbiztosabb a nap és szél befolyása ellen.

Ára: kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 ft. Margit hülgypor 60 kr., Margit szappan 35 kr., Margit fogpép (Zahnpasta) 50 kr., Margit arczvíz 50 kr.

Számtalan elismerő és köszönő levél!
Postán utárvétellel vagy a pénz előzetes be-küldése után küldi a készítőt:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerárban drogeriá-ban és illatszer-kereskedésben.

Főraktár:
S.-A.-Ujhelyben: Kincsesy Pé-ter és Widder Gyula gyógy-szerárban. Csodás, gyors hatásu.

1013/1901. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1900. évi V. I. 428/1. számú végzése követ-keztében hivatalból képviselt Tocke Rudolf rumburgi lakos javára Büchler Ferencz fia s.-a.-ujhelyi lako-ok ellen 157 kor. 02 fillér s jár. erejéig 1900. június 18-án foganatosított kiel-gítési végrehajtás útján lefoglalt és 732 koronára becsült követ-kező ingóságok u. m.: új butorok, nyilvános árverésen el-adatnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1901. évi V. I. 325/3. számú végzése folytán 157 korona 02 fill. tőkekövetelés, ennek 1900. évi január hó 15. napjától járó 6% kamattal, 1/3 % váltódíj és eddig összesen 55 kor. 67 fillérben bíróilag mar megállapított költségek erejéig S.-A.-Ujhelyben alperes lakásán leendő eszközésére **1901. évi auguszt. hó 23-ik napjának** délelőtti 9 órája határidőül kütüzetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzhezlettel a legtöbbet ígérőnek becs-árón alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárve-ezőndő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielgítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is foganatosíthatni fog.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1901. évi augusztus hó 3-án.

Tomasovszky Lajos,

kir. bir. végrehajtó.

Tk. 2225/1901. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmecei kir. jbróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatóknak Nagy József végrehajtást szenvedő elleni 479 kor. 20 fill. tőkeköve-telés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kir.-helmecei kir. járásbíró területén levő Kis-Czigándon fekvő a kis-czigándi 334. sz. tjkvben 1-6 sor 13, 559, 1034, 1460, 1757, 1879-1880. hr. szám alatt irt § Nagy Jozsef nevén álló ingatlanra 728 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ing-atlan az **1901. évi augusztus hó 30-ik napjának** d. e. 10 órakor Kis-Czigándon a községi bíró házában megtar-tandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 72 kor. 20 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. ren-delet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kir.-Helmecezen, a kir. járásbíró mint tkvi hatóság-nál 1901. évi május 7. napján.

Bodnár, kir. jbró.

625/1901. szám.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A m. kir. földmivelésügyi minisiter ur rendeletére a Bodrog folyóban Felső-Bereczki község alatt építendő partvéde-zetbe szükséges 7599-96 m.³ terméskő szállítására a sátoraljaihelyi m. kir. folyam-mérnöki hivatal **1901. évi augusztus hó 27. napján d. e. 10 órakor** hivatalos helyisé-gében zárt ajánlati versenytárgyalást tart.

A szállítás iránt kötendő szerződés tervezete, valamint az annak kiegészítő részét képező általános és részletes szállí-tási feltételek s az ajánlati feltételek az alulírott hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

S.-A.-Ujhelyben, 1901. aug. hó 12-én.

M. kir. folyammérnöki hivatal.

TARTOS SZAGTALAN **AZONNAL SZARAD**

Törvényileg védve. Veritabl Lauque Christoph

Christoph-Lak
A LEGJOBB MAZALÓ ANYAG A PADLÓKRA

Kapható Malártsik György fűszer-kereskedésében Sátoraljai-Uhely.

Hirdetmény.

Kis-Tárkány községnek vadászati joga az 1883. év. XX. t.-cz. 3. §-a alapján hat-egymásután következő évre a kis-tárkányi községi bíró házában **1901. évi augusztus hó 20-án délelőtt 10 órakor** nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Feltételek a bíró házában megtekin-tetők.

Kis-Tárkány, 1901. augusztus 11.

Beláncz Ferencz,
aljegyző.

Szűcs Pál,
bíró.

Tk 3577/1901. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajthatóknak Hirják Miklós és társa végrehajtást szenvedő elleni 166 korona 82 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a homonnai kir. járásbíró területén levő Pichnye kö-zség határában fekvő a pichnyei 70. sz. telekjvben Golya Jánosné szül. Dsupinka Anna, Dsupinka Mihály és Hirják Miklós nevű álló A. I. 1-45. sorszám alatt 3/4 ed urbéri telekből B. 6. 7. 8. a. Hirják Miklóst és Golya Jánosné szül. Dsupinka Annát 3/4 (háromnegyed) részben illető jutal-kra az árverést 966 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az **1901. évi szeptember hó 14-ik napján d. e. 10 óra-kor** Pichnye község bírájának házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el adatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 96 kor. 60 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX-ik törvényzikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság-nál 1901. évi május hó 30-án.

Ruby, kir. albró.

Eladó szőlő.

Tokajban 2 db. összesen 5 hold terű-letű szőlő, melyekben az idén 60-70 hordó termés várható, akár terméssel vagy anél-kül is előnyös feltételek mellett eladó. Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Tej bérlő

kerestetik az 1902-ik évre Báro Senyey Géza csörgői uradalmába. — Bővebb fel-világosítást ad az urad. intézősége

Eladó

Gödényháza (Ugoesa m.) községben egy 30 kat. holdas birtok belsőséggel együtt. Bővebb fel-világosítást ad a tulaj-donos

Bökényi Gergely,
u. p. N. Tarna.

Irodai alkalmazást

keres német anyanyelvű, de a magyar nyelvben is teljesen jártas és még egészen munkabíró nyug-díjas férfi. Címét meg-mondja, vagy levélben közli: a kiadóhivatal.

Clayton & Shuttleworth
 mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
 által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakaszalók, továbbá járgány-cséplőgépek, lóheré-cséplők, tisztító-posták, konkolyosók, kaszálok és aratógépek, szénszűrők, boronák.

„Columbia-Drill”
 legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, fűpavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Borsajtók
 legtökéletesebb, legegyszerűbb szerkezettel.

Csekély erőfeszítés és rövid munkaidő mellett legmagasabb nyomási eredmény elérése.

Az ezen sajtók által elért legtökéletesebb kisajtolás folytán, a lé-nek dúsabb a cukortartalma, mint a tökéletlen sajtókkal előállított bornak, azért a t. szőlőtulajdonosok szíves figyelmébe ajánlom ezen általam gyártott és jutányos árban árusított sajtókat.

HERCZ JENŐ
 gépgyára és vasöntődéje MISKOLCZ.

Egy uri háznál
kitünő házi koszt

házhoz hordva kapható. — Szeptember 1-től Jókai-utca 634.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem

Jó hírnevű vendéglőmben kitünő asztali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,
 S.-A.-Ujhely Korona z.

Haszonbérbe adandó

1902. évi október 1-től számítandó 9 évre a Ghyecz József ur és neje öngyásága tulajdonát képező s Gálszécs, Kohány és Gerenda községek határaitban fekvő mintegy 946 hold (á 1200 □ ö!) szántóföld és 44 kaszás rétből álló s ez idő szerint is haszonbérben levő birtok megfelelő lak és gazdasági épületekkel.

A haszonbérlethez tartozik a haszonbérbeadó tulajdonát képező dargói erdőben a birkával és sertéssel való legeltetés is.

Kívánatra bővebb felvilágosítást ad, kinél egyszersmind a haszonbérleti feltételek is megtudhatók

Dr. Novák István ügyvéd,
 Gálszécsen.

Két gymnasiumi tanuló gondos felügyelet mellett a gymnasium közvetlen közelében külön szobával teljes ellátást nyer. I. vagy II. oszt. tanuló külön tanítás mellett is elvállaltatik. — Megkeresések „Deák-utca 815. sz. alá S.-A.-Ujhelybe” intézendők.

Az 1836-ik év óta ismeretes
Alapi Salamon Géza-féle

Szulini Korona Forrás

legszénsavdusabb — nem műsavval telített természetes ásványvíz.

Kitünő gyógyital

gyomor-, bél-, hólyag-, légső- és gégehurut ellen.

Hazánk legjobb borvize.

Savanykás borral vagy gyümölcszörppel — főleg nők és gyermekek számára — kitünő idűtő italt szolgáltat.

Országos főraktár:

Kónya Miklósnál Eperjesen.

Kapható azonkívül minden fűszer és ásványvíz üzletben.

Osztraui kovács köszönet

jutányos áron ajánl

Klein Géza Sátoraljajhely,

(Papsor-utca.)

5130/1901. tk. sz.

Hirdetmény.

Ublja község telekkönyve urbéri erdő elkülönítés következtében, az 1869. évi 2579. számú szabályrendelettel képest átalakított s ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. t.-cz., az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. és az 1891. évi XVI. törvény-cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-czikben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottatik.

E czélból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben az 1901. évi október hó 7-én fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak

1) az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után, a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2) mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18. és az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos, az átruházás létrejöttét a kiküldött bizottság előtt élő szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek és

3) azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy egyéb megszünt jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak kitörlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Homonnán, a kir. járásbírótság mint telekkönyvi hatóságnál 1901. évi augusztus 3.

Dr. Oláh, kir. albiró,

Millemiumi kiállítás 1896. Nagy millemiumi érem.

STAHEL és LENNER Budapest,
 Trieur- és lemezlyukasztó-gyár.

Gyár: Katona József-utca 8. sz. Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurök: konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közüli és a gömbölyü magvak kiválasztására.

Lenesetisztító és osztályozó trieurök: az árpa kiválasztására és a lenese osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

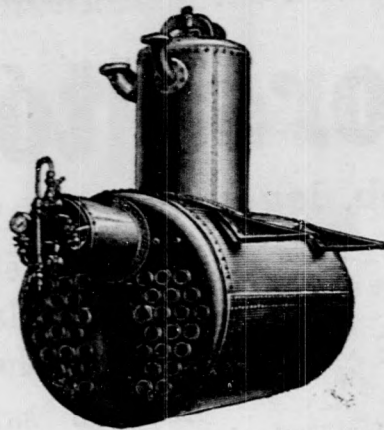
Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel és trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökké átalakítását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai.
Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági czélokra.

Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Alapítva

1866.

Alapítva

1866.

FLEISCHER ÉS TÁRSA

Gépgyára és vasöntődéje
Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánl:

Gőzkazánokat,
Szesztartályokat,
Viztartályokat,
Gőzgépeket,
szeszgyár berendezéseket,
Malomberendezéseket,

Szőlő-gazdák, borkereskedők, hatóságok és
tüztoltó-egyesületek figyelmébe.

DEUTSCH ADOLF

alapít. 1890 első s.-a.-ujhelyi hordógyára alapít. 1890

Sátoralja-Ujhely.

Van szereném b. tudomására hozni, hogy a s.-a.-ujhelyi

HORDÓGYÁRAMBAN

mindenféle nagyságu hordókat készítek, a legkisebb ántalagtól
a legnagyobb hordóig, valamint

szüretelő, taposó és fürdő-kádat

minden megrendelendő nagyságban a legjutányosabb árban.
Különösen ajánlom a t. községek, gazdák és tüztoltó-egye-
sületeknek a nálam készített

VIZES HORDÓKAT (gömbölyü vagy ovál)

mely kitűnő gyártmányaim számtalan község és tüztoltó-egyesületnél használatban
van és melyek még eddig minden más hasonló gyártmányok közül jószáguk és
tartósságuk által kitűntek.

Fonto!!! Hordó-gyáramban, mely már több év óta fen áll, csak a leg-
jobb minőségű hegyi tölgyfa anyagot használok, de kiváncsra elvállalok minden-
nemű fenyőfából készített munkákat is és képes vagyok bármily megrendelésnek
a legrövidebb idő alatt eleget tenni.

Számos rendelést kérve maradok kiváló tisztelettel

DEUTSCH ADOLF,

hordó-gyáros.

S.-A.-Ujhely, Rákócy-u. (saját házamban.)

Haszonbérleti hirdetmény.

A tállyai, Zemplénmegyében fekvő,
uradalomhoz tartozó „Rátka“ major-
ság, melynek legközelebbi vasuti álló-
mása Szerencs, 1902. évi április hó
1-től 6 évre bérbe adandó.

A majorság áll:

259 hold (á 1600 □ öl) szántó föld
58 „ „ rét
67 1/2 „ „ legelő
160 „ „ erdei legelőből.

A haszonbérlet feltételei az alulirt
igazgatóságnál megtekinthetők.

A báró Maillot-féle uradalmak
igazgatósága Tállya.

Bor-eladás.

1889. évi saját termésű valódi hegyaljai

szamorodni és asszú-bort

üvegenként is eladok.

Szamorodni 3 K. 20 f. Asszú 6 K. Finomabb asszú 10 K.
literenkint.

könyvkereskedő **LÖVY ADOLF S.-A.-Ujhely.**

Legnagyobb cipő- és uri divat raktár.

Halász Herman

ezelőtt özv. **Rózsásy Lajosné**

Sátoralja-Ujhely, főtér.

Czipők csak a legjobb anyagból a lelegegánsabb
alakban nálam olcsón beszerezhetők.

Egyedüli raktár a gomb, füzös és zugg nélküli „Triumph“
czipőknek, mely egy érintéssel fel és lehuzható.

Óriási választék

uri divat-czikkekben,

u. m. legfinomabb férfi és fiu bel- és külföldi kalapok-
ban, finom fehér és színes ingek, gallérok, kézelők és
a legizlésebb nyakkendőkből, olcsó árakban.

Izléses séta- és táncz spangeres czipők.

Elismert legjobb

Czipő-krémek
minden színben.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Hazai ipar!

„EMKE“ padlófénymáz!

Magyar gyártmány!

Nem kell osztrák, nem kell német, nem kell külföldi gyártmány, hanem vegyünk **Berkes-féle**

„EMKE“ padlófénymázt,

s így elérjük, hogy kitűnő legjobb magyar gyártmányt kaphatunk s e mellett kiváló közművelődési ezélt szolgálunk,
mert **5% az „EMKE“ javára** szolgál. A Berkes-féle „EMKE“ padló lakk: **a szobapadlók fényezésére**
kiválóan alkalmas, mert:

- A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: rögtön szárad s így a fényezett szoba már egy óra múlva használatba vehető.
- A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: szagtalan, tehát nem kell a kellemetlen Terpentin szagot napokig a szobákban tűrni.
- A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: mosható s szárazra törülve fénye még fokozottabb.
- A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: víztől nem lesz foltos, mint a többi lakk.
- A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: fényét a többi hasonló gyártmányok között legtovább tartja, tehát legtartósabb.
- A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: üveg keménységűvé válik, s a legkevésbé kopik.
- A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: szeszszel higítható.
- A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: kitűnően alkalmas konyha butorok és más erős használatnak kitett tárgyak mázolására.
- A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: a ragadós padlókat szárazzá teszi.
- A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: a ragadós padlókat szárazzá teszi.

Gyártás és főeladási hely: **Berkes Bertalan** Nagyvárad. — Egyedüli eladási hely: Sátoraljaúj helyben: **Klein Albert** és
Tokajban: **Olay Lajos** urak kereskedésében.